

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer

224620

Onderwerp: Vaststellen van het Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem 2018

Voorstel

1. het Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem 2018 vast te stellen

Inleiding

Het reglement van orde voor de vergaderingen van de raad en raadskamers dient om een aantal redenen te worden gewijzigd:

- a) Recent is in het Presidium van de raad een voorstel voor de aanpassing van het vergadermodel besproken. Het Presidium heeft besloten de aanpassing aan de raad voor te leggen. Dit gebeurt door middel van dit voorstel, dat formeel gestalte krijgt in de vaststelling van een aangepast reglement van orde;
- b) Het besluit van de raad van 15 december 2017 om de vaste vergaderdag van de raad te wijzigen door de woensdag als vaste vergaderdag aan te wijzigen is de tweede reden het reglement van orde te wijzigen. Niet alleen heeft dat betrekking op het eenvoudigweg wijzigen van de term maandag in woensdag, maar ook heeft dit gevolgen voor de termijnen voor het indienen van raadsinstrumenten (interpellatieverzoek, moties vreemd aan de agenda, mondelinge vragen etc) die op diverse plaatsen in het reglement zijn opgenomen. De termijnen dienen nu gerelateerd te worden aan de woensdag in plaats van aan de maandag. Ten aanzien van deze laatste - de termijnen - daarover heeft het Presidium zich eveneens gebogen en haar opvatting tot uitdrukking laten komen in dit voorstel. Daarbij heeft het Presidium van de gelegenheid gebruik gemaakt om de termijnen zoveel als mogelijk te harmoniseren. Daarnaast heeft zij geprobeerd een balans te vinden tussen de door de raad dikwijls ervaren actuele en/of urgente behoefte aan het gebruik van raadsinstrumenten en het verlangen alle betrokkenen - raad, college en ambtelijke organisatie - in staat te stellen tot zorgvuldige voorbereiding. Tot slot wordt u voorgesteld om de term *Politieke Maandag* te vervangen door de algemene en in veel gemeenten gehanteerde term *Politieke Avond*.
- c) Een tweetal kleine wijzigingen betreffen het onderbrengen in het reglement van het agenderingverzoek en het scheppen van de mogelijkheid dat de vergaderingen/bijeenkomsten van de raadskamers in de informatieve fase niet per definitie de formele status van commissievergadering hebben. Dit opent de mogelijkheid om deze vergaderingen te laten leiden door niet-raadsleden.

Beoogd effect

Het afronden van de discussie over de aanpassing van het vergadermodel zoals deze de afgelopen bestuursperiode herhaaldelijk in de Procedurecommissie en tijdens de heidagen van de fractievoorzitters en het college is gevoerd. Daarbij gebruik makend van de ervaring van de huidige raad en daarmee van de nieuwe raad niet te vergen dat hij zich direct over het vergadermodel hoeft te buigen.

Voorts te beschikken voor de nieuwe raad, college, stad en ambtelijke organisatie over een actueel reglement van orde dat als solide reglementaire basis kan dienen voor het vergaderen op woensdag, langs de lijnen van een aangepast vergadermodel en voorzien van op de woensdag toegespitste termijnen.

Argumenten

De aanpassing van het vergadermodel kent een vijftal hoofdkenmerken. Het aangepaste model:

- hervormt de informatieve fase
- brengt een scheiding aan tussen informatie en meningsvorming
- versterkt de meningsvormende fase
- creëert een nieuwe relatie tussen meningsvorming en besluitvorming
- kent minder tijdsdruk en meer flexibiliteit

Deze kenmerken zijn uitgewerkt in de notitie 'Aanpassing vergadermodel' die als bijlage bij de raadsvoorstel is gevoegd.

De aanpassing van de termijnen vindt zijn basis in de notitie "Aanpassing termijnen in reglement van orde" die tevens in het Presidium is besproken en eveneens als bijlage bij dit raadsvoorstel is gevoegd.

Kanttekeningen

Het Presidium heeft in haar bespreking over het nieuwe model uitgebreid stilgestaan bij de vraag of het wenselijk is dat de versterking van de meningsvormende fase zal leiden tot het verdwijnen van het debat uit de besluitvormende raadsvergadering. Een aantal leden van het Presidium vindt dit ongewenst. In het Presidium is in reactie hierop benadrukt dat het debat in de besluitvormende raadsvergadering mogelijk zal kunnen blijven. Wel zal het effect van de verschuiving van het zwaartepunt van het debat naar de meningsvormende fase, het eventuele debat in de raadsvergadering in ieder geval verlichten.

In het Presidium is voorts van de zijde van de kleinere fracties met enige zorg gesproken over de hun mogelijkheden om de meningsvormende vergaderingen in voldoende mate te kunnen bezetten. Om deze zorg te adresseren zal er bij de agendering nadrukkelijk rekening gehouden worden met de bekende woordvoerderschappen opdat voorkomen wordt dat woordvoerders op hetzelfde moment in twee raadskamers moeten acteren.

De uitvoering van dit model vergt dat fracties eerder in het proces dan voorheen hun moties en/of amendementen opstellen en beschikbaar stellen als inzet voor het debat in de meningsvormende fase. Dit is een belangrijk verschil met de oude situatie en van groot belang voor het daadwerkelijk versterken van het debat in de meningsvormende fase.

Financiën

De uitvoering van dit voorstel vergt extra incidentele personele inzet van de griffie. Naar verwachting kan deze capaciteit geleverd worden binnen de bestaande budgettaire kaders.

Communicatie

Uitgebreide interne en externe communicatie zal worden verzorgd door de griffie. Door middel van publicatie en voorlichting op de gemeentelijke website en op het gemeentelijke Intranet. Voorts voortdurend in het contact met bewoners, ondernemers, organisaties en instellingen in de stad.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

Raadsvoorstel

Ontwerp besluit

Tekst Reglement van Orde

Artikelgewijze toelichting

Notitie 'Aanpassing vergadermodel'

Notitie 'Aanpassing termijnen in reglement van orde'

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

geen

Besluit van 5 maart 2018

Zaaknummer 224620

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van het Presidium van 1 maart 2018, Cluster griffie nummer: 224620;

gelet op artikel 16 van de Gemeentewet;

besluit:

1. het Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem 2018 vast te stellen.

REGLEMENT VAN ORDE VOOR DE POLITIEKE AVOND VAN DE GEMEENTE ARNHEM 2018

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- Politieke Avond: aanduiding voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad en de raadskamers van de gemeente Arnhem;
- Raadskamer: een commissie als bedoeld in artikel 82 van de Gemeentewet;
- Agendacommissie: de commissie belast met de voorbereiding en agendering van de Politieke Avond;
- voorzitter: de voorzitter van de raad of diens vervanger;
- vicevoorzitter: de vervanger van de voorzitter van de raad, tevens voorzitter van de Agendacommissie;
- kamervoorzitter: de voorzitter van een raadskamer of diens vervanger;
- college: het college van burgemeester en wethouders van Arnhem;
- initiatiefvoorstel: een voorstel voor een verordening of een ander voorstel;
- amendement: voorstel tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerpbeslissing, naar de vorm geschikt om daarin direct te worden opgenomen;
- subamendement: voorstel tot wijziging van een aanhangig amendement, naar de vorm geschikt om direct te worden opgenomen in het amendement waarop het betrekking heeft;
- motie: korte en gemotiveerde verklaring over een onderwerp waardoor een oordeel, wens, verzoek of opdracht wordt uitgesproken;
- politieke groepering: groep mensen die zich organiseert en afspraken maakt op basis van gemeenschappelijke politieke uitgangspunten, met als doel deel te nemen aan het politiek bestuur;

Artikel 2 De Politieke Avond; tijd, plaats en inhoud

1. De vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad en de raadskamers vinden plaats op woensdag, beginnen om 18.45 uur, eindigen om 23.15 uur en worden gehouden in het stadhuis.

2. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 17 en 18 van de Gemeentewet kan de Agendacommissie in bijzondere gevallen een andere dag en/of een ander aanvangsuur en eindtijdstip bepalen of een andere locatie aanwijzen.
3. Een Politieke Avond kan bestaan uit:
 - a. het inspreekrecht voor burgers, organisaties en instellingen;
 - b. de rondvraag voor raadsleden en fractievolgers;
 - c. de mededelingen van het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester;
 - d. de informatieve raadskamervergadering;
 - e. de meningsvormende raadskamervergadering;
 - f. de besluitvormende raadsvergadering;
 - g. overige (informatieve) raadsactiviteiten;

Artikel 2a De fases van besluitvorming

1. Het besluitvormingsproces bestaat uit drie fases: de informatieve fase, de meningsvormende fase en de besluitvormende fase.
2. De raadskamers bereiden de besluitvorming van de raad voor in de informatieve en meningsvormende fase.
3. Het inspreken door burgers op geagendeerde onderwerpen vindt plaats in de informatieve fase.
4. De Agendacommissie kan bepalen dat een voorstel direct in de meningsvormende fase of direct in de besluitvormende fase wordt gebracht.
5. Een direct in de besluitvormende fase gebracht voorstel kan op verzoek van een of meer leden worden terugverwezen voor bespreking in informatieve en/of meningsvormende fase.

Artikel 3 Het Presidium

1. Er is een presidium dat bestaat uit de voorzitter, de vice voorzitter en de fractievoorzitters.
2. Fractievoorzitters wijzen elk een raadslid aan dat hen bij afwezigheid in het presidium vervangt.
3. Het presidium kan anderen uitnodigen deel te nemen aan zijn vergaderingen.
4. Het presidium doet aanbevelingen aan de raad inzake de organisatie en het functioneren van de raad voor zover het niet betreft de taken van de agendacommissie.
5. Het presidium regelt haar werkzaamheden in een reglement voor het Presidium.

Artikel 4 De Agendacommissie

1. Er is een commissie als bedoeld in artikel 83 van de Gemeentewet, genaamd Agendacommissie die bestaat uit de vice voorzitter van de raad en de voorzitters van de raadskamers (maximaal een per fractie) ; overige fracties kunnen een fractielid afvaardigen.
2. Ze heeft in ieder geval de volgende taken:
 - a. het voorbereiden en vaststellen van voorlopige agenda's voor raadsvergaderingen en raadskamervergaderingen;
 - b. het vaststellen van de vergadercyclus van de Politieke Avond;
 - c. het vaststellen van vergaderingen als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Gemeentewet.
3. De vicevoorzitter van de raad is voorzitter van de Agendacommissie
4. De agendacommissie regelt haar werkzaamheden in een reglement voor de Agendacommissie.

Artikel 5 Oproep en Agenda Politieke Avond

1. De voorzitter van de Agendacommissie roept ten minste vijf dagen voor een Politieke Avond de leden van de raad, de fractievolgers, de burgemeester, de wethouders, de gemeentesecretaris en de fracties op door middel van het plaatsen van de agenda in het raadsinformatiesysteem onder vermelding van dag, plaats en tijdstip van de Politieke Avond.
2. Ingeval de Politieke Avond bestaat uit een besluitvormende raadsvergadering wordt de oproep door de voorzitter van de raad gedaan.

3. In spoedeisende gevallen kan na het oproepen tot uiterlijk 48 uur voor de aanvang van een Politieke Avond een aanvullende agenda worden opgesteld .en in het raadsinformatiesysteem worden geplaatst.
4. De griffier draagt er zorg voor dat de oproep, de agenda en de daarbij behorende stukken, alsmede stukken, die ter toelichting van de onderwerpen of voorstellen op de agenda dienen, openbaar worden gemaakt door plaatsing in het raadsinformatiesysteem.
5. De Agendacommissie plaatst een complex raadsvoorstel ter voorbereiding van de besluitvorming zo spoedig mogelijk op de agenda van een raadskamer, doch niet eerder dan nadat tien dagen zijn verstreken na de plaatsing van het raadsvoorstel in het raadsinformatiesysteem.
6. Indien voor documenten op grond van artikel 25, eerste dan wel tweede lid of artikel 86, eerste dan wel tweede lid van de Gemeentewet geheimhouding is opgelegd, worden deze documenten niet in het raadsinformatiesysteem geplaatst en liggen deze bij de griffie ter inzage dan wel worden deze aan de raadsleden per post gezonden.

Artikel 6·Aanwezigheid burgemeester, wethouders en gemeentesecretaris

1. De Burgemeester, de wethouders en de gemeentesecretaris worden uitgenodigd aanwezig te zijn op de Politieke Avond, tenzij de Agendacommissie anders beslist.
2. Burgemeester en wethouders kunnen deelnemen aan de beraadslagingen.
3. De burgemeester en de wethouders kunnen zich op de Politieke Avond laten bijstaan door ambtenaren die zij aanwijzen.

Hoofdstuk 2 Het vrije insprekrecht voor burgers, organisaties en instellingen

Artikel 7

1. Burgers die een vraag of vraagstuk aan de gemeenteraad willen voorleggen kunnen een verzoek daartoe richten aan de voorzitter.
2. Het woord kan niet worden gevoerd:
 - a. over onderwerpen betreffende het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
 - b. indien reeds eerder over hetzelfde onderwerp van het spreekrecht gebruik werd gemaakt en de besluitvorming over het onderwerp nog niet is afgerond;
 - c. over een besluit van een bestuursorgaan van de gemeente waartegen bezwaar en beroep openstaat of heeft opengestaan;
 - d. over een gedraging waarover een klacht ex artikel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend;
 - e. voor het uitdragen van boodschappen of aanprijzingen van commerciële aard;
 - f. over een onderwerp dat primair behoort tot de bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders en dat nog niet aan het college of een lid daarvan is voorgelegd;
 - g. door een politieke groepering.
3. Na beoordeling van het verzoek kunnen betrokkenen worden uitgenodigd om tijdens een Politieke Avond aanwezig te zijn om het woord te voeren.
4. De voorzitter stelt de spreektijden vast.
5. De voorzitter kan in het belang van een goede vergaderorde of vanwege het ontbreken van voldoende belang besluiten om van uitnodiging van betrokkenen af te zien.

Hoofdstuk 3 De Rondvraag voor raadsleden en fractievolgers en de mededelingen van het college en de burgemeester

Artikel 8 Rondvraag

1. Ieder raadslid of fractievolgder kan tijdens een Politieke Avond een mondelinge vraag stellen aan het college of de burgemeester.
2. De vraag moet kort en duidelijk geformuleerd zijn, één onderwerp betreffen, mag uit maximaal drie deelvragen bestaan en schriftelijk worden ingediend bij de griffie, uiterlijk om 12.00 uur op de dag die ligt twee dagen voor de dag van de Politieke Avond.
3. De griffie brengt de vragen zo spoedig mogelijk na indiening ter kennis van de leden van de raad, de fractievoelgers, het college en de gemeentesecretaris door plaatsing in het raadsinformatiesysteem.
4. De vragen worden, zo mogelijk, in dezelfde vergadering behandeld en beantwoord, in de volgorde waarin zij bij de voorzitter zijn ingediend.
5. De voorzitter kan op basis van een beoordeling van spoedeisendheid en/of actualiteit een wijziging in de volgorde van de vragen aanbrengen.
6. De voorzitter zendt vragen die betrekking hebben op een onderwerp dat in behandeling is of komt in een raadskamer, door naar de betreffende kamer. De behandeling en beantwoording van deze vragen geschieden in dat geval in de raadskamer die het onderwerp behandelt.
7. De vragensteller wordt tijdens de rondvraag het woord verleend om de vraag te stellen en een toelichting te geven. Het college en/of de burgemeester wordt het woord verleend om de vraag te beantwoorden.
8. Na de beantwoording worden zowel de vragensteller als het college en/of de burgemeester het woord verleend om in de tweede termijn te reageren.
9. In de tweede termijn mogen alle leden en fractievoelgers aanvullende vragen stellen.
10. Indien leden of fractievoelgers naar aanleiding van het stellen van een vraag een debat willen voeren, dan richten zij daartoe een gemotiveerd agenderingsverzoek aan de voorzitter van de Agendacommissie.

Artikel 9 Mededelingen van het college en de burgemeester

1. De wethouders en de burgemeester kunnen tijdens een Politieke Avond mondelinge mededelingen doen.
2. Het verzoek om een mededeling te doen moet onder vermelding van het onderwerp worden ingediend bij de voorzitter, uiterlijk om 12.00 uur op de dag die ligt twee dagen voor de de dag van de Politieke Avond.
3. De griffie brengt de onderwerpen waarover mededelingen worden gedaan zo spoedig mogelijk na de indiening ter kennis van de leden van de raad en de fractievoelgers door plaatsing in het raadsinformatiesysteem.

Artikel 10 Overige bepalingen

1. De rondvraag/mededelingen wordt voorgezeten door de voorzitter dan wel de vice voorzitter van de raad.
2. De maximale tijd voor de rondvraag/mededelingen bedraagt 45 minuten.
3. Tijdens de rondvraag en mededelingen gedane toezeggingen en gemaakte afspraken worden schriftelijk vastgelegd door de griffie.

Hoofdstuk 4 De raadskamers

artikel 11 Taak en samenstelling raadskamers

1. Er zijn raadskamers. Deze zijn bestemd voor discussie tussen de fracties, de uitoefening van het insprekrecht, overleg met het college en de voorbereiding van de besluitvorming in de raad.
2. Iedere raadskamer bestaat uit een raadskamervoorzitter en door de fracties aan te wijzen raadsleden en/of fractievoelgers.
3. Per onderwerp dat in een raadskamer aan de orde is wijzen de fracties één lid als woordvoerder aan.
4. Alvorens hun functie te kunnen uitoefenen, leggen de fractievoelgers in handen van de voorzitter van de raad de eed of belofte af.
5. De artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing op de leden van een raadskamer die geen raadslid zijn (fractievoelgers).
6. Gedurende een zittingsperiode van de raad kan een fractie maximaal drie personen tegelijkertijd als fractievoelger aanwijzen.

7. Gedurende een zittingsperiode van de raad kan een fractie maximaal vijf personen voor beëdiging als fractievolger voordragen.
8. Op gemotiveerd verzoek van een fractie kan de Agendacommissie, indien er sprake is van bijzondere omstandigheden, een afwijking toestaan van het gestelde in het zesde en zevende lid.
9. De fracties doen van een aanwijzing of het ontslag als fractievolger schriftelijk mededeling aan de voorzitter van de Agendacommissie.

Artikel 12 De raadskamervoorzitter

1. De voorzitters van de raadskamers worden door de Agendacommissie aangewezen.
2. De raadskamervoorzitter is belast met:
 - a) het leiden van de vergadering;
 - b) het handhaven van de orde in de vergadering;
 - c) het doen naleven van deze verordening;
 - d) hetgeen deze verordening hem verder opdraagt.
3. Bij verhindering van de raadskamervoorzitter voorziet de Agendacommissie in zijn vervanging.

Artikel 13 Raadsadviseur

1. De raadskamer wordt ondersteund door een raadsadviseur.
2. Een raadsadviseur is in iedere vergadering aanwezig.

Hoofdstuk 5 De Raad

Artikel 14 Leden van de Raad; toelating en beëdiging; benoeming wethouders

1. Bij benoeming van een nieuw lid van de raad stelt de raad een commissie in bestaande uit drie leden van de raad. De commissie onderzoekt de geloofsbrieven, de daarop betrekking hebbende stukken van het nieuw benoemde lid en het proces-verbaal van het centrale stembureau.
2. De commissie brengt na haar onderzoek van de geloofsbrieven verslag uit aan de raad en doet daarbij een voorstel voor een besluit. In het verslag wordt ook melding gemaakt van een minderheidsstandpunt; de raad beraadslaagt over het verslag van de commissie en beslist over de geloofsbrieven.
3. Na een verkiezing voor de leden van de raad roept de voorzitter de toegelaten leden van de raad op om in de eerste vergadering van de raad in nieuwe samenstelling, bedoeld in artikel 18 van de Gemeentewet, de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
4. In geval van een tussentijdse vacaturevervulling roept de voorzitter een nieuw benoemd lid van de raad op voor de vergadering van de raad waarin over diens toelating wordt beslist om de voorgeschreven eed of verklaring en belofte af te leggen.
5. Bij de benoeming van een wethouder wordt overeenkomstig het eerste lid een commissie ingesteld welke onderzoekt of de kandidaat voldoet aan de eisen van de Gemeentewet. De werkwijze van deze commissie is overeenkomstig het tweede lid.

Artikel 15 Fracties

1. De leden van de raad, die door het centrale stembureau op dezelfde kandidatenlijst verkozen zijn verklaard, worden bij de aanvang van de zitting als één fractie beschouwd. Is onder een lijstnummer slechts één lid verkozen, dan wordt dit lid als een afzonderlijke fractie beschouwd.
2. Indien boven de kandidatenlijst een aanduiding was geplaatst, voert de fractie in de raad deze aanduiding als naam. Indien geen aanduiding boven de kandidatenlijst was geplaatst, deelt de fractie voor de eerste vergadering van de raad aan de voorzitter mee welke naam deze fractie in de raad wil voeren.
3. De namen van degenen die als voorzitter van de fractie en als diens plaatsvervanger optreden worden zo spoedig mogelijk doorgegeven aan de voorzitter.
 - a. indien:
 - 1° één of meer leden van een fractie als zelfstandige fractie gaan optreden;
 - 2° twee of meer fracties als één fractie gaan optreden;

- 3° één of meer leden van een fractie zich aansluiten bij een andere fractie; wordt hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk mededeling gedaan aan de voorzitter.
- b. Met de onder a beschreven veranderde situatie wordt rekening gehouden met ingang van de eerstvolgende Politieke Avond na de mededeling daarvan.
4. Een nieuw gevormde fractie als bedoeld in het derde lid onder 1 wordt aangeduid als 'groep' gecombineerd met de naam van de fractievoorzitter.

Artikel 16 Voorzitter van de Raad

1. De voorzitter is belast met:
 - a. het leiden van de vergadering;
 - b. het handhaven van de orde in de vergadering;
 - c. het doen naleven van het reglement van orde;
 - d. hetgeen de wet of dit reglement hem verder opdraagt.
2. De voorzitter wordt vervangen door de vicevoorzitter.

Artikel 17 De Vicevoorzitter van de Raad

1. De vicevoorzitter wordt door de raad uit zijn midden benoemd.
2. De vicevoorzitter is belast met de waarneming van het voorzitterschap van de raad.
3. De vicevoorzitter wordt benoemd voor een periode van twee jaar en kan worden herbenoemd.
4. De raad kan de vicevoorzitter ontslaan.
5. De vicevoorzitter kan ontslag nemen. Hij doet daarvan schriftelijk mededeling van de voorzitter van de raad. Het ontslag gaat een maand na de schriftelijke mededeling in, of zoveel eerder als een opvolger is benoemd.
6. De vicevoorzitter is tevens voorzitter van de Agendacommissie.

Artikel 18 De griffier

1. De griffier is in elke vergadering van de raad aanwezig.
2. Bij zijn verhindering of afwezigheid wordt de griffier vervangen door een door de raad daartoe aangewezen ambtenaar.
3. De griffier kan, indien hij daartoe door de voorzitter van de raad wordt verzocht, aan de beraadslagingen in de raadsvergadering deelnemen.

Hoofdstuk 6 De fases van besluitvorming

PARAGRAAF 1 DE INFORMATIEVE FASE

Artikel 19 Doel en vorm

1. De vergadering in de informatieve fase is bestemd voor het vergaren van informatie over voorstellen aan de raad en andere onderwerpen.
2. De informatieve vergadering kan onder meer bestaan uit het inspreken, (technisch) overleg, hoorzittingen, ambtelijke presentaties en uitwisseling en/of overdracht van informatie.
3. De vergaderingen in de informatieve fase zijn geen formele commissievergaderingen, tenzij de Agendacommissie anders bepaalt.

Artikel 20 Spreekrecht in de informatieve fase

1. Een ieder kan een verzoek doen om met betrekking tot een onderwerp dat op de agenda staat het woord te voeren.
2. Het woord kan niet gevoerd worden :
 - a) over de agendapunten betreffende het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
 - b) indien reeds eerder over hetzelfde onderwerp van het spreekrecht gebruik werd gemaakt en de besluitvorming over het onderwerp nog niet is afgerond;
 - c) over een besluit van een bestuursorgaan van de gemeente waartegen bezwaar en beroep openstaat of heeft opengestaan;
 - d) over een gedraging waarover een klacht ex artikel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend;
 - e) voor boodschappen of aanprijzingen van commerciële aard;
 - f) door een politieke groepering
 - g) indien de kamervoorzitter in het belang van een goede vergaderorde of bij het ontbreken van voldoende belang het verzoek in te spreken afwijst. Hiervan doet de kamervoorzitter bij het begin van de vergadering mededeling.
3. Het inspreken vindt plaats in de vorm van een 'ronde tafel gesprek'.
4. De kamervoorzitter kan besluiten spreektijden te hanteren.

Artikel 21 Beëindiging informatieve fase

1. Wanneer over een onderwerp alle relevante informatie is uitgewisseld, sluit de Agendacommissie de informatieve fase.
2. Nadat de informatieve fase is afgesloten, wordt een raadsvoorstel door de Agendacommissie, gehoord de opvatting van de vergadering in de informatieve fase, naar de meningsvormende of besluitvormende fase doorgeleid.
3. De Agendacommissie kan besluiten een onderwerp als hamerstuk door te geleiden naar de besluitvormende fase
4. Een besluit als bedoeld in het derde lid komt alleen tot stand als alle in de vergadering aanwezige woordvoerders van de fracties hiermee instemmen.

Artikel 22 Behandelresultaat

Van een informatieve vergadering wordt een behandelresultaat opgesteld.

PARAGRAAF 2 DE MENINGSVORMENDE FASE

Artikel 23 Doel en vorm

1. De vergadering in de meningsvormende fase is een raadskamervergadering en bestemd voor het uitwisselen van fractiestandpunten tussen de woordvoerders van de fracties en de indiener(s) van het voorstel en het voeren van discussie over voorstellen aan de raad.
2. De meningsvormende fase kan bestaan uit twee onderdelen: meningsvorming I en meningsvorming II.
3. Meningsvorming I is bedoeld om te onderzoeken of en zo ja op welke wijze de raad tot overeenstemming kan komen over het voorstel. Hierbij kan een afwisseling plaatsvinden tussen het stellen van vragen en het uitwisselen van gedachten en standpunten.
4. Meningsvorming II vindt plaats als er in Meningsvorming I geen (volledige) overeenstemming is bereikt en men wil overgaan tot het indienen van moties en/of amendementen.
5. Alvorens Meningsvorming II plaatsvindt, dienen de fracties die dat wensen moties en/of amendementen in.
6. Op basis van de ingediende amendementen en moties leidt de kamervoorzitter de discussie in de meningsvormende vergadering (Meningsvorming II).

Artikel 24 Spreekregel

Per onderwerp wordt het woord gevoerd door één vertegenwoordiger per fractie.

Artikel 25 Vergaderquorum

1. Een meningsvormende vergadering wordt niet geopend zolang niet een meerderheid van het aantal in de raad vertegenwoordigde fracties aanwezig is.
2. Indien op grond van het eerste lid een meningsvormende vergadering niet kan worden geopend agendeert de Agendacommissie het onderwerp in een vergadering op een volgende Politieke Avond.
3. Voor het openen van de vergadering, bedoeld in het tweede lid, behoeft geen meerderheid van de in de raad vertegenwoordigde fracties aanwezig te zijn.

Artikel 26 Beëindiging meningsvormende fase

1. Wanneer de kamer vaststelt, dat over een onderwerp alle vragen zijn gesteld, alle standpunten zijn besproken en de discussie is afgerond, wordt de meningsvormende fase (Meningsvorming I) afgesloten.
2. Nadat de meningsvormende fase (meningsvorming I) is afgesloten, besluit de raadskamer of het voorstel wordt doorgeleid naar meningsvorming II of naar de besluitvormende fase.
3. Nadat de meningsvormende fase (meningsvorming II) is afgesloten, besluit de raadskamer of het voorstel wordt doorgeleid naar de besluitvormende fase.
4. Een besluit als bedoeld in het tweede of derde lid komt tot stand als de fracties waarvan de woordvoerders zich daarachter hebben geschaard, in de raad een meerderheid opleveren.
5. De raadskamer kan besluiten een onderwerp als hamerstuk door te geleiden naar de besluitvormende fase.
6. Een besluit als bedoeld in het vijfde lid komt alleen tot stand als alle in de raadskamer aanwezige woordvoerders van de fracties hiermee instemmen.

Artikel 27 Verslag

Van een meningsvormende vergadering wordt een audioverslag gemaakt. Tevens wordt een raadskameradvies opgesteld.

PARAGRAAF 3 DE BESLUITVORMENDE FASE

Paragraaf 3.1 Algemene bepalingen

Artikel 28 Doel en vorm

1. De vergadering in de besluitvormende fase is een raadsvergadering en is bestemd voor het beslissen over raadsvoorstellen en het controleren van het gevoerde bestuur.
2. De raadsvergadering vindt plaats in de raadzaal. De Agendacommissie kan beslissen een andere locatie aan te wijzen.
3. De voorzitter, de leden van het college van burgemeester en wethouders en de griffier hebben een vaste zitplaats. De zitplaats van de leden van de raad wordt, door de voorzitter van de raad na overleg in het Presidium, bij aanvang van iedere nieuwe zittingsperiode van de raad aangewezen.
4. De aanwijzing kan, na bespreking in het Presidium, door de voorzitter worden herzien.

Artikel 29 Agenda

1. Bij aanvang van de vergadering stelt de raad de agenda vast. Op voorstel van een lid van de raad of de voorzitter kan de raad bij de vaststelling van de agenda onderwerpen aan de agenda toevoegen of van de agenda afvoeren.
2. Het aan de agenda toevoegen van onderwerpen vindt slechts plaats in spoedeisende gevallen.
3. Op verzoek van een lid of op voorstel van de voorzitter kan de raad de volgorde van behandeling van de agendapunten wijzigen.

Artikel 30 Presentielijst

Ieder ter vergadering komend lid tekent na aankomst in de vergaderzaal de presentielijst. Aan het einde van elke vergadering wordt die lijst door de voorzitter en de griffier door ondertekening afgesloten.

Artikel 31 Spreekregels

1. De leden van de raad en de leden van het college en de burgemeester spreken ieder vanaf het voor hen bestemde spreekgestoelte, tenzij de voorzitter toestaat dat van een andere plaats wordt gesproken. Zij richten zich tot de voorzitter.
2. Een lid van de raad voert slechts het woord na het aan de voorzitter gevraagd en van hem gekregen te hebben.
3. De voorzitter verleent het woord als eerste aan de fracties die een of meerdere amendementen en/of moties indienen.
4. De beraadslaging over een voorstel of onderwerp geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist.
5. Elke spreektermijn is afgesloten nadat het college of de burgemeester op het door de leden gesprokene heeft geantwoord.
6. Een lid mag in een termijn niet meer dan eenmaal het woord voeren over hetzelfde onderwerp of voorstel, tenzij de raad anders beslist.
7. Iedere fractie heeft een basisspreektijd van tien minuten voor de eerste raadszetel. Deze spreektijd wordt verhoogd met één minuut voor iedere volgende zetel. De spreektijd van een afgesplitste fractie bedraagt vijf minuten.
8. De spreektijd van het college en de burgemeester tezamen bedraagt 40 minuten.
9. Op voorstel van de voorzitter of een of meer van zijn leden kan de raad de spreektijdverdeling wijzigen.

Artikel 32 Sluiting beraadslaging en beslissing

1. Wanneer de voorzitter vaststelt dat een onderwerp of voorstel voldoende is toegelicht, sluit hij de beraadslaging, tenzij de raad anders beslist.
2. Nadat de beraadslaging is gesloten, vindt na stemming over eventuele amendementen en moties, de stemming plaats over het voorstel zoals het dan luidt in zijn geheel.
3. Voordat de stemming over het voorstel in zijn geheel plaatsvindt, formuleert de voorzitter het voorstel over de te nemen eindbeslissing.

Artikel 33 Stemverklaring

Na het sluiten van de beraadslaging en voordat de raad tot stemming overgaat, heeft ieder lid het recht door middel van een korte verklaring zijn uit te brengen stem te motiveren binnen de aan diens fractie toegekende spreektijd. Een stemverklaring mag geen (nieuwe) tegenspraak uitlokken.

Artikel 34 Stemming over zaken

1. Ieder ter vergadering aanwezig lid dat zich niet op grond van een wettelijke verplichting van stemming moet onthouden, is verplicht een stem uit te brengen.
2. Heeft een lid zich bij het uitbrengen van zijn stem vergist, dan kan hij, nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt, aantekening in de besluitenlijst vragen dat hij zich heeft vergist; in de uitslag van de stemming brengt dit geen verandering.
3. De voorzitter deelt de uitslag na afloop van de stemming mede, met vermelding van het aantal voor en tegen uitgebrachte stemmen. Hij doet daarbij tevens mededeling van het genomen besluit.

Artikel 35 Stemming over amendementen en moties

1. Indien een amendement op een aanhangig voorstel is ingediend, wordt eerst over dat amendement gestemd.
2. Indien op een amendement een subamendement is ingediend, wordt eerst over het subamendement gestemd en vervolgens over het amendement.
3. Indien twee of meer amendementen of subamendementen op hetzelfde onderdeel van een aanhangig voorstel zijn ingediend wordt het meest verstrekkende amendement of subamendement het eerst in stemming gebracht. Bij verschil van gevoelen over de strekking beslist de raad.
4. Indien tijdens de beraadslagingen over een voorstel een of meer amendementen of moties worden ingediend, dan wordt als eerste over de amendementen gestemd, vervolgens over de moties en tot slot over het voorstel.

Artikel 36 Stemming over personen

1. In geval van stemming over personen, vinden zoveel stemmingen plaats als er personen benoemd, voorgedragen of aanbevolen moeten worden.
2. De stemmingen over personen zijn geheim en kunnen elektronisch of per stembriefje geschieden.
3. Indien schriftelijk wordt gestemd, benoemt de voorzitter drie leden tot stembureau, waarvan het eerst benoemde lid als voorzitter van het stembureau optreedt.
4. Ieder ter vergadering aanwezig lid dat zich niet op grond van een wettelijke verplichting van stemming moet onthouden, is verplicht een daartoe aangereikt stembriefje in te leveren. De stembriefjes dienen qua vorm en kleur identiek te zijn.
5. Het stembureau onderzoekt of het aantal ingeleverde stembriefjes gelijk is aan het aantal leden dat ingevolge het tweede lid verplicht is een stembriefje in te leveren. Is dit niet het geval dan worden de stembriefjes vernietigd en wordt een nieuwe stemming gehouden.
6. Indien meer personen de volstrekte meerderheid hebben verkregen dan er plaatsen te vervullen zijn, dan zijn diegenen, die de meeste stemmen op zich verenigden, verkozen.
Komen meer personen in aanmerking, die een gelijk aantal stemmen verkregen, dan heeft tussen hen herstemming plaats, waarbij het lid dat de meeste stemmen verkregen heeft, verkozen is.
Voor het bepalen van de volstrekte meerderheid als bedoeld in artikel 30 van de Gemeentewet worden geacht geen stem te hebben uitgebracht die leden die geen behoorlijk stembriefje hebben ingeleverd. Onder een niet behoorlijk ingevuld stembriefje wordt verstaan:
 - een blanco stembriefje;
 - een ondertekend stembriefje;
 - een stembriefje waarop meer dan één naam is vermeld, tenzij de stemming verschillende vacatures betreft;
 - een stembriefje waarbij, indien het een benoeming op voordracht betreft, op een persoon wordt gestemd die niet is voorgedragen;
 - een stembriefje waarbij op een andere persoon wordt gestemd dan die waartoe de stemming is beperkt.In geval van twijfel over de inhoud van een stembriefje beslist de voorzitter van de raad op voorstel van de voorzitter van het stembureau.
7. Onder de zorg van de griffier worden de stembriefjes onmiddellijk na vaststelling van de uitslag en sluiting van de vergadering vernietigd.

Artikel 37 Herstemming over personen

1. Wanneer bij de eerste stemming niemand de volstrekte meerderheid heeft verkregen, wordt tot een tweede stemming overgegaan.
2. Wanneer ook bij deze tweede stemming door niemand de volstrekte meerderheid is verkregen, vindt een derde stemming plaats tussen twee personen, die bij de tweede stemming de meeste stemmen op zich hebben verenigd (herstemming). Zijn bij de tweede stemming de meeste stemmen over meer dan twee personen verdeeld, dan wordt bij een tussenstemming uitgemaakt tussen welke twee personen de derde stemming zal plaatsvinden.
3. Als ook hierdoor geen volstrekte meerderheid van stemmen wordt verkregen vindt, zo nodig na tussenstemming over hen, die een gelijk aantal stemmen hebben, een vierde stemming plaats over de twee personen, die nu de meeste stemmen hebben verkregen.
4. Indien bij tussenstemming of bij de derde en vierde stemming de stemmen staken, beslist terstond het lot.

Artikel 38 Beslissing door het lot

1. Wanneer het lot moet beslissen, worden de namen van degenen tussen wie de beslissing moet plaatsvinden, door de voorzitter van de raad op afzonderlijke, geheel gelijke briefjes geschreven, welke briefjes na controle door de voorzitter van het stembureau door hem in een stembus worden geworpen.
2. Vervolgens neemt de voorzitter van de raad een van de briefjes uit de stembus. Degene wiens naam op dit briefje voorkomt, is gekozen.

Artikel 39 Besluitenlijst en verslag

1. De ontwerpbesluitenlijst van de laatstgehouden raadsvergadering wordt zo spoedig mogelijk in het Raadsinformatiesysteem geplaatst.
2. Tijdens de vergadering wordt de besluitenlijst van de vorige vergadering vastgesteld.
3. De raadsleden, de burgemeester, de wethouders, de griffier en de secretaris hebben het recht, een voorstel tot verandering aan de raad te doen, indien de besluitenlijst onjuistheden bevat of niet duidelijk weergeeft hetgeen besloten is. Een voorstel tot verandering dient vóór het vaststellen van de besluitenlijst bij de griffier te worden ingediend.
4. De besluitenlijst moet inhouden:
 - a. de namen van de voorzitter, de griffier, de aanwezige wethouders, de ter vergadering aanwezige leden evenals van de leden die afwezig waren en overige personen die het woord hebben gevoerd;
 - b. een vermelding van de zaken die aan de orde zijn geweest;
 - c. een overzicht van het verloop van elke stemming, met vermelding van de namen van de leden die voor of tegen stemden, onder aantekening van de namen van de leden die zich overeenkomstig de Gemeentewet van stemming hebben onthouden.
5. De besluitenlijst wordt opgesteld onder de zorg van de griffier en na vaststelling door de voorzitter en de griffier ondertekend.
6. Het besprokene wordt vastgelegd in een beeld- en geluidsverslag.

Paragraaf 3.2 Rechten van de leden van de raad

Artikel 40 Interpellatie

1. Ieder lid van de raad kan de raad toestemming vragen voor het houden van een interpellatie.
2. Het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het onderwerp waarover inlichtingen worden verlangd, alsmede de te stellen vragen en dient schriftelijk en uiterlijk om 12.00 uur op de dag die ligt twee dagen voorafgaand aan de besluitvormende vergadering bij de voorzitter van de raad te worden ingediend.
3. De voorzitter van de raad brengt de inhoud van het verzoek onmiddellijk ter kennis van de leden van de raad en de leden van het college.

4. Bij aanvang van de eerstvolgende besluitvormende vergadering na indiening van het verzoek, wordt het verzoek in stemming gebracht. Indien de raad toestemming verleent voor het houden van de interpellatie bepaalt hij op welk tijdstip tijdens de vergadering deze zal worden gehouden.
5. De voorzitter geeft de interpellant als eerste het woord. Daarna krijgt de geïnterpelleerde de gelegenheid de gestelde vragen te beantwoorden. De interpellant kan hierna maximaal drie aanvullende vragen stellen die door de geïnterpelleerde worden beantwoord. Vervolgens starten de beraadslagingen in ten hoogste twee termijnen, waarbij de interpellant als het eerste het woord krijgt en interrupties zijn toegestaan.

Artikel 40a Debatverzoek

1. Ieder lid van de raad kan de raad verzoeken een onderwerp op de agenda van een besluitvormende vergadering te plaatsen;
2. het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het onderwerp waarover een debat wordt verzocht en dient te worden gesteund door ten minste 8 raadsleden;
3. Agendering van het onderwerp waarop het debatverzoek betrekking heeft vindt niet eerder plaats dan 10 dagen nadat het verzoek is ingediend;
4. De beraadslaging geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist.

Artikel 40b Agenderingsverzoek

1. Ieder lid van de raad en iedere fractievolger kan verzoeken een onderwerp op de agenda van een raadskamervergadering te plaatsen.
2. Het verzoek bevat een duidelijke omschrijving van het doel van de bespreking.
3. De bespreking in de raadskamer vindt plaats op basis van de vrije vergaderorde.

Artikel 41 Moties

1. Ieder lid van de raad kan tijdens de vergadering naar aanleiding van een aanhangig voorstel of onderwerp of een onderwerp vreemd aan de agenda een motie indienen. Een motie moet schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend.
2. Een motie over een onderwerp dat vreemd is aan de agenda dient uiterlijk om 12.00 uur op de dag die ligt twee dagen voorafgaande aan de dag van de Politieke Avond te worden ingediend.
3. De behandeling van een motie naar aanleiding van een aanhangig voorstel of onderwerp vindt tegelijk met de beraadslaging over het betreffende voorstel of onderwerp.
4. De behandeling van een motie vreemd aan de agenda vindt plaats op een vooraf door de voorzitter te bepalen tijdstip;
5. Een motie kan worden ingetrokken door de indiener(s) tot het moment waarop de besluitvorming over de motie door de raad plaatsvindt.

Artikel 42 Amendementen

1. Ieder lid van de raad kan tot het sluiten van de beraadslagingen een wijziging (amendement) voorstellen op het voorgestelde besluit of op een amendement dat door een lid is ingediend (subamendement). Er kan alleen beraadslaagd worden over amendementen die ingediend zijn door leden van de raad die in de vergadering aanwezig zijn. Een amendement kan het voorstel inhouden om een geagendeerd voorstel in één of meer onderdelen te splitsen, waarover afzonderlijke besluitvorming zal plaatsvinden.
2. Elk amendement of subamendement moet om in behandeling genomen te worden, schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend en dient zodanig geformuleerd te zijn dat het geschikt is om in het voorgestelde besluit te worden verwerkt. De voorzitter kan toestaan dat, met het oog op het eenvoudige karakter van het amendement of subamendement, met een mondelinge indiening wordt volstaan.
3. Een amendement of subamendement is ontoelaatbaar, indien het een strekking heeft, tegengesteld aan die van het voorstel, of indien er tussen de materie van het amendement en die van het voorstel geen rechtstreeks verband bestaat.
4. Een amendement of subamendement wordt geacht toelaatbaar te zijn zolang de raad het niet ontoelaatbaar heeft verklaard. Een voorstel daartoe kan worden gedaan door hetzij de voorzitter, hetzij een van de leden van de raad.
5. Een amendement of subamendement kan worden ingetrokken door de indiener(s) tot het moment waarop de besluitvorming over het (sub-)amendement door de raad plaatsvindt.

Artikel 43 Initiatiefvoorstellen

1. Ieder lid van de raad kan over enig onderwerp een voorstel aan de raad doen.
2. Een initiatiefvoorstel moet schriftelijk bij de voorzitter van de Agendacommissie worden ingediend.
3. De raad neemt het initiatiefvoorstel niet in behandeling indien het voorstel in strijd is met een wet, een algemene maatregel van bestuur of een verordening.
4. De Agendacommissie plaatst een initiatiefvoorstel ter voorbereiding van de besluitvorming zo spoedig mogelijk, doch niet eerder dan vier weken nadat het voorstel is ingediend, op de agenda van een raadskamer.
5. Ten behoeve van de behandeling van het initiatiefvoorstel in de raadskamer krijgt het college dan wel de burgemeester de gelegenheid zijn wensen en bedenkingen schriftelijk dan wel mondeling ter kennis van de raad te brengen.
6. De beraadslagingen in de raad over het initiatiefvoorstel vinden op de gebruikelijke wijze plaats, met dien verstande dat de indiener in beide termijnen in kan gaan op de beschouwingen van de leden, alvorens het college of de burgemeester, ingaat op het betoogde.
7. Een initiatiefvoorstel kan worden ingetrokken door de indiener(s) tot het moment waarop de besluitvorming over het initiatiefvoorstel door de raad plaatsvindt.
8. De raad kan nadere voorwaarden aan de indiening en behandeling van een initiatiefvoorstel stellen.

Artikel 44 Schriftelijke vragen door raadsleden

1. Ieder raadslid kan aan de burgemeester of aan het college schriftelijk vragen stellen over onderwerpen, behorend tot het dagelijks bestuur van de gemeente.
2. De vragen worden kort en duidelijk geformuleerd. De vragen kunnen van een toelichting worden voorzien.
3. De vragen worden bij de voorzitter van de Agendacommissie ingediend. Deze draagt er zorg voor, dat de vragen terstond in afschrift aan de raadsleden, de fractievolgers, de burgemeester en de wethouders worden toegezonden.
4. Schriftelijke beantwoording vindt zo spoedig mogelijk plaats, in ieder geval binnen vier weken, nadat de vragen zijn binnengekomen. Indien beantwoording niet binnen deze termijnen kan plaatsvinden, krijgt de vragensteller daarvan gemotiveerd schriftelijk bericht van de burgemeester dan wel het college, waarbij aangegeven wordt binnen welke termijn beantwoording zal plaats vinden.
5. De antwoorden met de daarbij behorende vragen worden door het college toegezonden aan het betreffende raadslid en door de griffie door middel van plaatsing in het RIS ter kennis gebracht van alle raadsleden en fractievolgers.

PARAGRAAF 4 ALGEMENE BEPALINGEN OVER DE VERGADERINGEN VAN DE RAAD EN DE RAADSKAMERS

Artikel 45 Handhaving orde; schorsing

1. Een spreker mag in zijn betoog niet worden gestoord, tenzij:
 - a. de voorzitter van de vergadering het nodig oordeelt.
 - b. een lid hem interrumpeert. De voorzitter van de vergadering kan bepalen dat de spreker zonder verdere interrupties zijn betoog zal afronden.
2. Indien een spreker zich beledigende of onbetamelijke uitdrukkingen veroorlooft, afwijkt van het in behandeling zijnde onderwerp, dan wel anderszins de orde verstoort, wordt hij door de voorzitter van de vergadering tot de orde geroepen. Indien de spreker hieraan geen gevolg geeft, kan de voorzitter van de vergadering hem gedurende de vergadering, waarin dat plaats vindt, over het aanhangige onderwerp het woord ontfangen.
3. De voorzitter van de vergadering kan ter handhaving van de orde de vergadering voor een door hem te bepalen tijd schorsen en - indien na de heropening de orde opnieuw wordt verstoord - de vergadering sluiten.
4. De kamervoorzitter kan een raadskamer voorstellen aan een lid of fractievolger dat door zijn gedragingen de geregelde gang van zaken belemmert, het verdere verblijf in de vergadering te

ontzeggen. Over het voorstel wordt niet beraadslaagd. Na aanneming daarvan verlaat het lid of de fractievolger de vergadering onmiddellijk. Zo nodig laat de kamervoorzitter hem verwijderen. Bij herhaling van zijn gedrag kan de raad het lid of de fractievolger bovendien voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering ontzeggen

Artikel 46 Voorstellen van orde

1. De voorzitter van de vergadering en ieder lid of fractievolger kunnen tijdens de vergadering mondeling een voorstel van orde doen, dat kort kan worden toegelicht.
2. Een voorstel van orde kan uitsluitend de orde van de vergadering betreffen; over een voorstel van orde wordt terstond beslist.
3. Een voorstel van orde gedaan in een vergadering van een raadskamer is aangenomen als een meerderheid van de aanwezige woordvoerders van de fracties zich daarachter hebben geschaard.

Artikel 47 Schorsing

1. Op verzoek van een lid, het college of op voorstel van de voorzitter van de vergadering kan de raad(skamer) besluiten de beraadslagingen te schorsen teneinde de leden of het college gelegenheid te geven tot onderling nader beraad.
2. Indien de beraadslagingen worden geschorst wordt vooraf de tijdsduur van de schorsing door de voorzitter bepaald.
3. Na verloop van de schorsingsperiode wordt de vergadering onverwijld voortgezet.

Artikel 48 Deelname aan de vergadering door anderen

1. De raad(skamer) kan bepalen dat anderen dan de in de vergadering aanwezige leden, de voorzitter van de vergadering, de wethouder(s), de griffier of de raadsadviseur deelnemen aan de beraadslaging.
2. Een besluit daartoe wordt op voorstel van de voorzitter van de vergadering of één der leden genomen alvorens met de beraadslaging ten aanzien van het aan de orde zijnde agendapunt een aanvang wordt genomen.
3. Op degene die op grond van dit artikel is toegelaten deel te nemen aan de vergadering zijn de bepalingen van dit reglement van toepassing.

Artikel 49 Ingekomen stukken

1. Bij de raad ingekomen stukken worden op een lijst geplaatst. Deze lijst wordt periodiek aan de raad ter beschikking gesteld en op de agenda geplaatst.
2. De Agendacommissie bepaalt op welke wijze een ingekomen stuk wordt afgedaan, tenzij de raad anders beslist.

Artikel 50 Besloten vergadering

1. Op een besloten vergadering zijn de bepalingen van dit reglement van overeenkomstige toepassing voor zover deze bepalingen niet strijdig zijn met het besloten karakter van de vergadering.
2. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 23 en 82, vijfde lid, van de Gemeentewet, kunnen het college of de burgemeester de voorzitter van de vergadering verzoeken een vergadering in beslotenheid te houden dan wel een vergadering in beslotenheid voort te zetten.
3. De vergadering besluit of in beslotenheid wordt vergaderd.

Artikel 51 Besluitenlijst besloten vergadering

1. De besluitenlijst en/of het verslag van een besloten vergadering worden niet toegezonden, maar ligt uitsluitend voor de leden ter inzage.
2. Deze besluitenlijst en/of het verslag worden in een volgende vergadering vastgesteld. Tijdens deze vergadering neemt de raad of de raadskamer een besluit over het al dan niet openbaar maken van deze stukken. Indien de besluitenlijst en/of het verslag aanleiding geven tot bespreking, vindt deze bespreking plaats in beslotenheid.

Artikel 52 Geheimhouding

Voor de afloop van de besloten vergadering beslist de raad of de raadskamer overeenkomstig de artikelen 25, eerste lid of 86, eerste lid van de Gemeentewet of omtrent de inhoud van de stukken en het verhandelde geheimhouding zal gelden. De raad of de raadskamer kan besluiten de geheimhouding op te heffen.

Artikel 53 Opheffing geheimhouding

Indien de raad op grond van gestelde in de artikelen 25, derde en vierde lid, of 55, tweede en derde lid, of 86, tweede lid, van de Gemeentewet, voornemens is de geheimhouding op te heffen wordt, indien daarom wordt verzocht door het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd, in een besloten vergadering met het betreffende orgaan overleg gevoerd.

Artikel 54 Verbod gebruik mobiele communicatieapparatuur

In de vergaderzaal, met inbegrip van de publieke tribune, is tijdens de vergadering het gebruik, alsmede het stand-by houden van mobiele telefoons of andere communicatiemiddelen dat inbreuk kan maken op de orde van de vergadering, zonder toestemming van de voorzitter van de vergadering niet toegestaan.

Artikel 55 Toehoorders en pers

1. De toehoorders en vertegenwoordigers van de pers kunnen op de voor hen bestemde plaatsen openbare vergaderingen bijwonen.
2. Het geven van tekenen van goed- of afkeuring of het op andere wijze verstoren van de orde is verboden.
3. De voorzitter van de vergadering is bevoegd toehoorders, die op enigerlei wijze de orde van de vergadering verstoren, te doen vertrekken. Toehoorders die bij herhaling de orde in de vergadering verstoren kan hij voor ten hoogste drie maanden de toegang tot de vergadering ontfzeggen.

Artikel 56 Geluid- en beeldregistraties

Degenen die in de vergaderzaal tijdens de raadsvergadering geluid- dan wel beeldregistraties willen maken vragen toestemming aan de voorzitter van de vergadering en gedragen zich naar zijn aanwijzingen.

Artikel 57 Maatregelen van orde

Indien de voorzitter van de vergadering dit nodig oordeelt, kan hij de vergadering voor een door hem te bepalen tijd schorsen ter handhaving van de orde op de publieke tribune.

Hoofdstuk 7 Begroting en rekening

Artikel 58 Procedure begroting

Onverminderd het bepaalde in de Gemeentewet geschiedt de voorbereiding, het onderzoek, de behandeling en de vaststelling van de begroting volgens een procedure die de raad vaststelt.

Artikel 59 Procedure jaarrekening

Onverminderd het bepaalde in de Gemeentewet geschiedt de voorbereiding en het onderzoek van de jaarrekening en het jaarverslag, alsmede de vaststelling van de jaarrekening en van een eventueel indenniteitsbesluit volgens een procedure die de raad vaststelt.

Hoofdstuk 8 Lidmaatschap van andere organisaties

Artikel 60 Verslag; verantwoording

1. Een lid van de raad, een wethouder, de burgemeester, de griffier of de secretaris, die door de gemeenteraad is aangewezen tot lid van het algemene bestuur van een openbaar lichaam of van een ander gemeenschappelijk orgaan, ingesteld op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen doet verslag met een minimum van 1 keer per jaar, hetzij mondeling, hetzij schriftelijk over zaken die in het algemeen bestuur als bedoeld aan de orde zijn.
2. Ieder lid van de raad kan aan een persoon als bedoeld in het eerste lid, mondelinge en/of schriftelijke vragen stellen. De regels voor het stellen van mondelinge respectievelijk schriftelijke vragen, vastgelegd in artikel 8 respectievelijk 44, zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Wanneer een lid van de raad een persoon als bedoeld in het eerste lid ter verantwoording wenst te roepen over zijn wijze van functioneren als zodanig, besluit de raad over het toestaan daarvan. Hierbij zijn de regels voor het houden van een interpellatie, vastgelegd in artikel 40, van toepassing.
4. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op andere organisaties of instituties, waarin de raad één of meer van zijn leden heeft benoemd.

Hoofdstuk 9 Slotbepalingen

Artikel 61 Uitleg reglement

In de gevallen waarin dit reglement niet voorziet of bij twijfel over de toepassing van het reglement, beslist de raad of raadskamer op voorstel van de voorzitter van de vergadering.

Artikel 62 Afwijking van het reglement

De raad(skamer) kan besluiten van de bepalingen van dit reglement af te wijken indien de afwijking niet in strijd is met een wettelijk voorschrift.

Artikel 63 Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking nadat het op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt. Het reglement van orde van de politieke maandag van de gemeente Arnhem 2017, vastgesteld bij raadsbesluit van 27 november 2017, zaaknummer 199331 wordt op dat tijdstip ingetrokken.

De griffier,

De voorzitter,

Artikelgewijze toelichting

Artikelsgewijze toelichting Reglement van Orde Politieke Avond

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Om te voorkomen dat de omschrijving van terugkerende begrippen in de verordening moet worden herhaald, zijn in deze bepaling een aantal begrippen eenmalig gedefinieerd.

Artikel 2 De Politieke Avond; tijd, plaats en inhoud

Dit artikel introduceert het begrip Politieke Avond als verzamelbegrip voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad en de raadskamers. De term Politieke Avond wordt gehanteerd om de werkwijze van de Arnhemse gemeenteraad aan te duiden. Op 5 maart 2018 heeft de raad besloten om de maandelijkse vergadercyclus opnieuw vorm te geven. Voor een beschrijving hiervan wordt verwezen naar de notitie "Aanpassing Vergadermodel" d.d. 22 januari 2018 en besproken in het Presidium op 29 januari en 19 februari 2018.

Er geldt een vast tijdstip voor de beëindiging van de Politieke Avond, namelijk 23.15 uur.

Artikel 2a De fases van besluitvorming

In dit artikel is de scheiding in het besluitvormingsproces vastgelegd. Besluiten van de raad worden voorbereid door de raadskamers in achtereenvolgens de informatieve en meningsvormende fase. Tijdens de besluitvormende raadsvergadering wordt het besluitvormingsproces afgerond. Als de aard of inhoud van een voorstel dit toelaat, dan vereenvoudigt de Agendacommissie het besluitvormingsproces, bijvoorbeeld door een raadsvoorstel direct op de agenda van de besluitvormende vergadering te plaatsen.

Men moet hierbij denken aan raadsvoorstellen die zeer beleidsluw zijn of een overwegend technisch karakter hebben. Hierbij blijft het voor de raad altijd mogelijk, op voorstel van een of meer van zijn leden, om een voorstel alsnog voor inhoudelijke voorbereiding naar een raadskamer terug te verwijzen.

Artikel 3 Het Presidium

Het Presidium heeft een algemeen adviserende rol aan de raad inzake de organisatie, de werkzaamheden en het functioneren van de raad. De voorzitter van de raad is voorzitter van het Presidium. Alle fractievoorzitters zijn lid van het Presidium. Zij kunnen zich laten vervangen door een vaste vervanger. De vicevoorzitter van de raad maakt eveneens deel uit van het Presidium. Het Presidium wordt ondersteund door de raadsgriffier.

Het Presidium vervult ten aanzien van de inhoudelijke aspecten van het raadswerk géén rol; het is niet de bedoeling dat er binnen de raad een nieuw bestuursorgaan wordt gecreëerd. Mede om die reden heeft iedereen in het Presidium een stem die even zwaar weegt. Het Presidium kan standaard bij elkaar komen in

de ochtend van de dag waarop een raadsvergadering plaatsvindt. Verder kan het Presidium op initiatief van de voorzitter op andere momenten bijeenkomen wanneer de voorzitter vertrouwelijke mededelingen wil doen aan de fractievoorzitters of politiek gevoelige zaken met hen wil bespreken. Daarmee kan het Presidium tevens de rol van seniorenconvent/fractievoorzittersoverleg vervullen.

Een Presidium is geen formele commissie in de zin van de Gemeentewet. Daar kan immers de burgemeester als lid van het college geen deel van uitmaken. Een Presidium vindt om die reden zijn wettelijke basis in het Reglement van Orde.

Artikel 4 De Agendacommissie

Naast het Presidium functioneert een Agendacommissie. Waar het Presidium zich bezighoudt met algemene zaken die betrekking hebben op het bestuur van de raad, richt de taak van de Agendacommissie zich specifiek op de agendering. De Agendacommissie heeft het overzicht van alle onderwerpen waar de raad zich mee bezighoudt en zorgt voor de planning. De commissie (of een uit de commissie samen te stellen 'dagelijks bestuur') stelt wekelijks de agenda's van de raadskamers en de (concept)agenda van de raadsvergadering vast. De Agendacommissie zal bestaan uit (een aantal) vaste raadskamervoorzitters en onder leiding staan van de vicevoorzitter van de raad. Voor zover fracties niet door een raadskamervoorzitter worden vertegenwoordigd kunnen zij een fractielid afvaardigen in de Agendacommissie.

De afstemming tussen Presidium en Agendacommissie vindt plaats door middel van overleg tussen de voorzitters van beide gremia: de voorzitter en vicevoorzitter van de raad en doordat beide gremia door de griffie worden ondersteund.

Artikel 5 Oproep en Agenda Politieke Avond

Raadsleden, leden van het college van burgemeester en wethouders en fractievolgers maar ook de Arnhemse burger behoren tijdig op de hoogte gesteld te worden van dag, tijdstip, plaats en inhoud van de Politieke Avond. In lid 2 wordt bepaald dat de oproep voor een raadsvergadering door de burgemeester wordt gedaan. Artikel 19 van de Gemeentewet schrijft dit voor.

In het vijfde lid is de expliciete wens van de raad vastgelegd om in het kader van een zorgvuldige voorbereiding van raadsbesluiten minimaal tien dagen voor de eerste (informatieve) bespreking te kunnen beschikken over de betreffende documenten.

Het zevende lid markeert de verantwoordelijkheid van de griffie zorg te dragen voor een adequate bekendmaking van de inhoud van de Politieke Avond. Het ter openbare kennis brengen heeft niet slechts betrekking op het plaatsen van de agenda op het internet, maar het omvat ook de taak van de griffier en zijn medewerkers om hen die belanghebbende zijn bij onderwerpen die behandeld worden op de Politieke Avond, uit te nodigen aanwezig te zijn en hen te wijzen op de mogelijkheid gebruik te maken van het recht om in te spreken.

Artikel 6 Aanwezigheid leden van het college van burgemeester en wethouders en gemeentesecretaris

Met dit artikel wordt tot uitdrukking gebracht dat de leden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeentesecretaris als vanzelfsprekende partners betrokken worden bij de beraadslagingen op de Politieke Avond. Zij worden uitgenodigd bij iedere vergadering aanwezig te zijn. De kern van de dualisering is geweest om de raad en het college van burgemeester en wethouders te ontvlechten, maar het is niet de bedoeling geweest raad(skamer) en het college in een positie te brengen waarin ze elkaar kunnen uitsluiten. De raad en het college zijn samen verantwoordelijk voor een goed bestuur in de gemeente.

Artikel 7 Het vrije inspreekrecht voor burgers

Dit artikel en de plaats ervan geeft uitdrukking aan de wens van de gemeenteraad om de Arnhemse burger een prominente plaats te geven binnen zijn werkwijze. Het zogenaamde *vrije* inspreekrecht kan worden onderscheiden van het inspreekrecht dat is *gebonden* aan een specifiek onderwerp (zie artikel 21). De voorzitter van de Agendacommissie heeft als taak te zorgen voor een goede inpassing van het vrije inspreekrecht tijdens de Politieke Avond. Daarbij kan de voorzitter in het belang van een goede vergaderorde of vanwege het ontbreken van voldoende belang het vrije inspreekrecht beperken. De voorzitter kan dit bijvoorbeeld doen als de raad of een raadskamer het onderwerp nog maar kort geleden besproken heeft of als het onderwerp binnen afzienbare tijd op de agenda komt, bijvoorbeeld door middel van een voorstel van het college. In een dergelijke situatie is het om vergader economische redenen beter om het inspreken gelijktijdig met de (informatieve) behandeling van het voorstel te laten plaatsvinden.

Artikel 8 Rondvraag

Dit artikel legt het mondelinge vragenrecht vast. Dit vragenrecht vindt zijn basis in artikel 155 van de Gemeentewet. In zijn werkwijze heeft de gemeenteraad bepaald dat dit vragenrecht ook toekomt aan de fractievolgers en dat het vragenrecht wordt uitgeoefend aan het begin van iedere (vergader)Politieke Avond. Wil het mondelinge vragenrecht goed werken dan dienen er voldoende vragen aan de orde te kunnen komen in de (beperkte) tijd die daarvoor beschikbaar. Om deze reden is bepaald dat de vragen kort en duidelijk geformuleerd worden en bestaan uit ten hoogste drie deelvragen. Voorts mag het stellen van vragen niet uitmonden in een uitvoerig debat. Als er naar aanleiding van het stellen en beantwoorden van een mondelinge vraag behoefte bestaat aan een debat, dan dient daartoe een agenderingsverzoek te worden gedaan. Alsdan kan het onderwerp van de vraag op de agenda van een raadskamervergadering worden geplaatst.

Mocht er een situatie ontstaan waarin er structureel sprake is van een overschot aan vragen, dan kan het Presidium bij nadere regeling spreektijden invoeren teneinde zoveel mogelijk raadsleden en fractievolgers in de gelegenheid te stellen hun mondelinge vragenrecht uit te oefenen.

Het vragenrecht richt zich op het stellen van vragen aan de uitvoerende bestuursorganen: de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders. Het is niet bedoeld voor het stellen van vragen aan leden van de raad.

Artikel 9 Mededelingen van het college en de burgemeester

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 10 Overige bepalingen

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 11 Taak en samenstelling raadskamers

De raadskamers zijn formeel commissies op grond van artikel 82 Gemeentewet. De vaststelling van het reglement van orde van de raad geldt tevens als het moment van instelling van de raadskamers (zie ook de begripsomschrijving in artikel 1). De raad moet de taken, bevoegdheden, de samenstelling en de werkwijze regelen.

Met betrekking tot de samenstelling schrijft de Gemeentewet voor dat de raad, om uitsluiting van raads minderheden te voorkomen, moet zorgen voor een evenwichtige vertegenwoordiging van de in de raad vertegenwoordigde groeperingen.

De Gemeentewet schrijft niet (uitdrukkelijk) voor, dat de leden van de raadskamer door de raad moeten worden benoemd. De fracties kunnen zelf de leden aanwijzen.

De fracties melden de aanwijzing van een (nieuw) lid schriftelijk aan de voorzitter van de raad, omdat een lid, dat niet tevens lid is van de raad, in handen van de voorzitter van de raad de eed of belofte moet afleggen. Voorts is het gewenst, dat de voorzitter van de raadskamer op de hoogte is van de komst of mogelijke aanwezigheid van een (nieuw) lid (verwelkoming, plaatsing op de verzendlijst).

Op grond van het derde lid moeten de fractievolgers, die geen raadslid zijn, een eed of belofte afleggen. De raadskamerleden, tevens raadsleden zijnde, hebben de eed of belofte al bij de installatie als raadslid afgelegd en deze geldt ook voor hun werk als lid van de raadskamer.

Op grond van het vierde lid moeten de fractievolgers, evenals raadsleden, voldoen aan wat is bepaald in de artikelen 10, 11, 12, 13 en 15 van de Gemeentewet. Dit betekent onder andere dat zij achttien jaar moeten zijn, over een geldige verblijfstitel moeten beschikken, hun nevenfuncties openbaar moeten maken, geen van de met het raadslidmaatschap onverenigbare betrekkingen mogen vervullen (= artikel 13) en geen verboden handelingen mogen verrichten (= artikel 15), zoals bijvoorbeeld het aannemen van werk ten behoeve van de gemeente.

In het vijfde en zesde lid is, conform het besluit van de gemeenteraad van 24 april 2006, een maximum gesteld aan het aantal personen dat gedurende een zittingsperiode tegelijkertijd en in totaal als fractievolger kan worden aangewezen. Het Presidium kan een afwijking toestaan, bijvoorbeeld in geval van overlijden of langdurige ziekte, aldus het bepaalde in het achtste lid. In verband met de werkdruk van de vicevoorzitter van de raad is een afwijking ook toegestaan voor de fracties waartoe hij of zij behoort.

Artikel 12 De raadskamervoorzitter

Op grond van artikel 82, lid 4 Gemeentewet moet de voorzitter van een raadskamer lid van de raad zijn.

Artikel 13 Raadsadviseur

Dit artikel vergt geen nadere toelichting

Artikel 14 Leden; toelating en beëindiging; benoeming wethouders

Met de geloofsbrief geeft de voorzitter van het centraal stembureau aan de benoemde kennis van zijn benoeming (artikel V1 Kieswet). Voor dit benoemingsbesluit is bij ministeriële regeling een model vastgesteld. De benoemde geeft schriftelijk aan of hij de benoeming aanneemt (artikel V2 Kieswet). Tegelijk met de mededeling dat hij zijn benoeming aanneemt worden aan de raad stukken overlegd waaruit blijkt dat de benoemde voldoet aan de eisen om als lid van de raad toegelaten te worden. Dit omvat de volgende stukken: een ondertekende verklaring met de openbare betrekkingen die hij bekleedt, een uittreksel uit de GBA met zijn woonplaats, geboorteplaats en -datum, en (indien niet-Nederlander) stukken waaruit blijkt dat hij voldoet aan de vereisten van artikel 10, lid 2 Gemeentewet (artikel V3 Kieswet). Het onderzoek van de geloofsbrieven moet in een openbare vergadering gebeuren. Bij het onderzoek zal ook de gedragscode (artikel 15, derde lid Gemeentewet) betrokken worden. In deze code zijn onder meer bepalingen opgenomen over al dan niet toegestane nevenfuncties. De commissie welke de geloofsbrieven onderzoek brengt verslag uit. Dit kan zowel mondeling als schriftelijk.

De formulering van het eerste lid benadrukt dat de raad en niet de voorzitter een commissie instelt, die het zogenaamde geloofsbrievenonderzoek verricht nadat de voorzitter van het centraal stembureau nieuwe leden heeft benoemd. Het onderzoek van het proces verbaal (onderzoek naar het verloop van de verkiezing of de vaststelling van de uitslag) gebeurt alleen in de eerste samenkomst van de nieuwe raad na verkiezingen. Het onderzoek van de geloofsbrief strekt zich niet uit tot de geldigheid van de kandidatenlijsten en van de lijstverbindingen.

Ingevolge artikel V4 van de Kieswet beslist de raad over de toelating van zijn leden. Daarbij is er een verschil in de procedure bij de samenstelling van een nieuwe raad of bij de vervulling van een tussentijdse vacature. Na een raadsverkiezing kunnen de raadsleden op de eerste vergadering van de raad in nieuwe samenstelling de eed of verklaring en belofte afleggen. De voorzitter zal hen hiervoor oproepen. Bij tussentijdse vacaturevervulling kan de eed of verklaring en belofte aansluitend aan de beslissing van de raad over de toelating van het betrokken raadslid plaatsvinden. De tekst van de eed of verklaring en belofte die een raadslid bij het aanvaarden van het raadslidmaatschap moet afleggen, is in artikel 14 van de Gemeentewet vastgelegd.

Het vijfde lid geeft invulling aan een leemte in de Gemeentewet. Uit de Kieswet vloeit het geloofsbrieven onderzoek van raadsleden voort. Aangezien de wethouder geen gekozen volksvertegenwoordiger is, is hierover niets in de Kieswet geregeld. De Gemeentewet geeft wel aan welke formele eisen gesteld worden aan een wethouder maar niet op welk moment deze getoetst worden. De formele eisen voor het wethouderschap zijn grotendeels vergelijkbaar met de vereisten voor het raadslidmaatschap (Gemeentewet artikel 36a, 36b, 41b en 41c). Het ligt voor de hand om voor het benoemen van wethouders ook een commissie voor het onderzoek naar de geloofsbrieven in te stellen. Vandaar dat er een vijfde lid aan dit artikel is toegevoegd. Dit artikel is ook van toepassing als er geen wethouder van buiten maar uit de raad wordt benoemd, de incompatibiliteiten en nevenfuncties dienen immers opnieuw beoordeeld te worden.

Een raadslid dat benoemd wordt tot wethouder mag raadslid blijven totdat de geloofsbrieven van zijn opvolger als raadslid zijn goedgekeurd (artikel 36b, lid 2 Gemeentewet).

Artikel 15 Fracties

In een aantal gevallen blijkt behoefte te bestaan aan een regeling van wat onder een fractie moet worden verstaan. De Gemeentewet kent een dergelijk begrip niet maar gaat onder andere in artikel 33, tweede lid, wel uit van het bestaan van in de raad vertegenwoordigde groeperingen (recht op fractie-ondersteuning). Bij de aanvang van de eerste zitting van de nieuwe raad na de verkiezingen, worden de leden die op dezelfde lijst hebben gestaan, als één fractie beschouwd. De fractie gebruikt in de vergadering van de raad de aanduiding die zij boven de kandidatenlijst hadden staan. Op deze wijze is de relatie tussen de fractie in de raad en de fractie op de kandidatenlijst voor de burger duidelijk. Het kan echter voorkomen dat een fractie geen aanduiding boven de kandidatenlijst heeft staan. In een dergelijk geval deelt de fractie voor de eerste vergadering de aanduiding mee aan het Presidium.

In de loop van een zittingsperiode kan het voorkomen dat leden de raad verlaten. Het beëindigen van de zitting in de raad kan verschillende oorzaken hebben. In een dergelijk geval vindt er een verandering in de samenstelling van de fractie plaats. Als dit het geval is, deelt de fractie dit aan de voorzitter van de raad mede. Het is ook mogelijk dat een raadslid zijn lidmaatschap niet opzegt maar uit een fractie stapt. Hij kan als zelfstandige fractie verdergaan of zich aansluiten bij een bestaande fractie. Uitgangspunt van ons kiesstelsel is dat volksvertegenwoordigers op persoonlijke titel worden verkozen (een kandidaat wordt door de voorzitter van het stembureau benoemd). De Kieswet gaat niet uit van politieke partijen, een zetel 'hoort' dan ook niet bij een partij maar is verbonden aan de volksvertegenwoordiger die daardoor ook de mogelijkheid heeft om tussentijds van fractie te veranderen of zelfstandig verder te gaan. Dit staat de fractie

vrij om te doen. Op grond van deze bepalingen heeft de raad geen zeggenschap over wijzigingen in de samenstelling, fusies en splitsingen van fracties. De raad kan hier dus geen besluit over nemen. Een mededeling aan de voorzitter van de raad is voldoende. De raad is gehouden met ingang van de eerstvolgende vergadering nadat hiervan mededeling is gedaan rekening te houden met de nieuwe situatie. Met betrekking tot de naamvoering van fracties is de aanduiding zoals deze ten tijde van de verkiezingen maatgevend. Voor afsplitsingen geldt de regel dat de fractie wordt aangeduid met de achternaam van de voorzitter voorafgegaan door de term 'groep'.

Artikel 16 Voorzitter van de Raad

De burgemeester is voorzitter van de raad. Artikel 125, derde lid, van de Grondwet en artikel 9 van de Gemeentewet schrijven dit dwingend voor. De burgemeester heeft het recht op grond van artikel 21 van de Gemeentewet in de vergadering aan de beraadslaging deel te nemen. Als voorzitter zorgt hij onder andere voor de handhaving van de orde in de vergadering.

Artikel 17 Vicevoorzitter van de Raad

In artikel 77 eerste lid van de Gemeentewet is bepaald dat de raad mag bepalen welk lid van de raad belast wordt met de waarneming van het voorzitterschap van de raad. Dit artikel is een uitwerking van deze bevoegdheid.

Artikel 18 De griffier

De raad is verplicht een griffier te benoemen (artikel 100 Gemeentewet). De griffier is in eerste instantie verantwoordelijk voor de bijstand aan de raad. Hij is in principe in elke vergadering van de raad aanwezig. De Gemeentewet eist dat de raad de vervanging van de griffier regelt (artikel 107d, eerste lid). In het tweede lid is daarover een bepaling opgenomen. In verband met artikel 22 Gemeentewet (verschoningsrecht) is in het derde lid een bepaling opgenomen met betrekking tot het deelnemen van de griffier aan de beraadslaging. Rechtspositionele bepalingen omtrent de beëdiging, woonplaats, etc. zijn niet in dit reglement opgenomen. Dit is geregeld in de ambtsinstructie voor de griffier, die de raad vaststelt. In de instructie voor de griffier zijn de taken van de griffier uitgewerkt.

Artikel 19 Doel en vorm informatieve fase

Deze fase heeft het karakter van oriëntatie en inhoudelijke voorbereiding. Tijdens deze fase kunnen voorstellen worden toegelicht door burgers, betrokken belanghebbenden, raadsleden, de burgemeester, wethouders, ambtenaren en anderen. In de informatieve fase staat onder meer het inspreken zijn centraal. Dit komt onder meer tot zijn recht door het inspreken te organiseren in de vorm van ronde tafelgesprekken, (meer discussie, meer interactie, meer gelijkwaardigheid tussen raadsleden en sprekers) en interviews en het op locatie houden van hoorzittingen (bijvoorbeeld over bestemmingsplannen).

Voorts is deze fase voor de raad belangrijk om zijn informatiepositie zelfstandig te versterken door middel van het organiseren van hoorzittingen met externe deskundigen en technische briefings en presentaties door ambtenaren. Verder kan de raad zich in deze fase bij belangrijke beleidsdossiers vooraan in het proces plaatsen door wethouders, partners, betrokkenen te vragen de raad te informeren over een bepaald project of programma zonder dat er al een dossier onder ligt.

Door de vergaderingen in deze fase niet per definitie het karakter van een formele commissievergadering te geven, opent zich de mogelijkheid om de bijeenkomsten in deze fase voor te laten zitten door niet-raadsleden.

Artikel 20 Spreekrecht burgers

Het Arnhemse vergadermodel is ingegeven door de wens van de gemeenteraad om meer burgergericht te gaan besluiten. Uitgangspunt hierbij is dat de Arnhemse burger de gelegenheid moet krijgen om zijn zegje te kunnen doen. Dit moet plaatsvinden op een zodanig moment dat de gemeenteraad er ook echt iets mee kan. Gelet op het vergadermodel ligt het dan ook voor de hand om de inbreng van de burger aan het begin van het proces van besluitvorming te plaatsen, te weten in de informatiefase.

Hiermee is niet gezegd dat burgers tijdens de meningsvormende en besluitvormende fase niet allerlei wegen mogen bewandelen om hun wensen en gezichtspunten kracht bij te zetten. Daar hebben zich in de praktijk ook tal van mogelijkheden voor ontwikkeld (invloed uitoefenen op hun vertegenwoordigers in de fracties, uitingen in de vrije pers, demonstratie, petitie e.a.).

Er is mee gezegd dat er geen reden is om tijdens de meningsvorming en besluitvorming extra inspraakmogelijkheden te organiseren die suggereren dat de inbreng van burgers tijdens die besluitvormingsfasen nog een rol van betekenis zou kunnen hebben. Bij een goede voorbereiding van beide genoemde fasen zal er in werkelijkheid geen sprake meer zijn van effectieve beïnvloeding van de besluitvorming door de burger via de inspraak omdat de fractiestandpunten op dat moment al zijn bepaald. Het is daarom beter om de burger van meet af aan duidelijk te maken dat zijn inbreng tijdens de informatiefase (en tijdens de voorbereiding van de fractiestandpunten door zijn gekozen vertegenwoordigers) de meeste kans op succes biedt.

In het tweede lid zijn een aantal onderwerpen opgenomen, waar het spreekrecht niet voor geldt. Als een besluit van de raad of het college vatbaar is voor bezwaar en de burger belanghebbende is, kan de burger een bezwaarschrift indienen. Ook kan een burger beroep instellen bij de rechtbank. Verder zijn de benoemingen, voordrachten en aanbevelingen van personen uitgesloten van het spreekrecht van burgers. Omdat inspraak over de benoemingen, voordrachten of aanbevelingen van personen - de belangen van - kandidaten al dan niet in de uitoefening van hun ambt of functie kan schaden, kunnen burgers hierover geen uitlatingen doen. Ook kunnen burgers zich ook niet uitlaten over onderwerpen, waar zij op grond van artikel 9:2 Algemene wet bestuursrecht een klacht over kunnen indienen. Deze procedure gaat voor het spreekrecht van burgers. Tot slot is het insprekrecht ook niet bedoeld om gebruikt te worden voor het maken van reclame.

Van het insprekrecht kan geen gebruik gemaakt worden door een politieke groepering.

Politieke groeperingen dienen hun invloed primair te verwerven op basis van een van de kiezers ontvangen mandaat. Op basis van dat verworven mandaat bekleden zij zetels in bestuursorganen en langs deze weg kunnen zij gebruik maken van alle beïnvloedingsinstrumenten die het politieke stelsel hen biedt. Het ligt niet voor de hand om politieke groepering hiernaast de mogelijkheid te bieden om door middel van het insprekrecht de besluitvorming te beïnvloeden. Het insprekrecht, zowel het vrije als het onderwerp gebonden insprekrecht, is vooral bedoeld voor (Arnhemse) burgers en instellingen of organisaties die een onderwerp willen bespreken dat rechtstreeks raakt aan hun belang(en).

Tegen deze achtergrond is het inspreken namens een politieke groepering uitgesloten.

Het inspreken vindt in principe plaats in de vorm van een 'ronde tafel gesprek'.

Tijdens een ronde tafel gesprek gaan insprekers in gesprek met raadsleden over een voorstel of onderwerp.

Artikel 21 Beëindiging informatieve fase

In dit artikel wordt beschreven op welke wijze een voorstel of een onderwerp wordt doorgeleid naar een volgende fase van besluitvorming. Er zijn twee mogelijkheden: een onderwerp wordt doorgeleid naar de meningsvormende- respectievelijk besluitvormende fase. Voor een directe doorverwijzing naar de besluitvormende fase als hamerstuk is de steun nodig van alle in de vergadering aanwezige woordvoerders.

Artikel 22 Behandelresultaat

Dit artikel vergt geen nadere toelichting.

Artikel 23 Doel en vorm meningsvormende fase

Deze fase is bij uitstek politiek van karakter. Wordvoerders hebben in hun fractie al een voorlopig standpunt voorbereid op grond waarvan ze de discussie met elkaar aangaan in de verschillende raadskamers. Tijdens de meningsvormende fase zijn fracties bereid om op basis van de argumentenuitwisseling tijdens de discussie nog van standpunt te wijzigen of tot bijstelling van hun standpunt te komen.

Kernbegrippen die passen bij deze fase zijn: draagvlakpeiling, meningsuitwisseling, discussie, onderhandeling, consensusvorming. Dit element van de meningsvormende fase wordt aangeduid met 'Meningsvorming I'.

Wanneer blijkt dat alle partijen het roerend met elkaar eens zijn krijgt de besluitvorming over het voorstel het karakter van een hamerslag in de besluitvormende gemeenteraad.

Wanneer er sprake is van verdeeldheid en men wil dit tot uitdrukking laten komen door het aan de raad voorleggen van amendementen en/of moties dan wordt besloten om de meningsvorming voor te zetten in de zogenaamde 'Meningsvorming II'.

Artikel 24 Spreekregels

Om tijdens de meningsvormende fase de discussie in ordelijke banen te kunnen leiden, voert namens elke fractie één woordvoerder het woord.

Artikel 25 Vergaderquorum

Artikel 20 van de Gemeentewet regelt het vergaderquorum van de raad. Voor de meningsvormende vergaderingen van de raadskamers ontbreekt een dergelijke bepaling in de Gemeentewet. Dit artikel voorziet hierin. Indien de meerderheid van het aantal fracties aanwezig is kan worden vergaderd.

Het tweede lid voorziet in een regeling voor een nieuwe vergadering indien het quorum niet aanwezig is, anders zou de voortdurende afwezigheid van meerdere fracties de voortgang van werkzaamheden kunnen belemmeren.

Artikel 26 Beëindiging meningsvormende fase

Het doorgeleiden van een voorstel naar de Meningsvorming II of naar de besluitvormende fase moet kunnen schragen op een meerderheid in de raad. Voorkomen moet worden dat een voorstel in de besluitvormende fase wordt gebracht indien het nog niet voldragen is.

Voor het doorverwijzen van een voorstel als hamerstuk de steun van alle in de raadskamer aanwezige fracties vereist. De doorverwijzing als hamerstuk betekent dat een voorstel zonder debat in de raad wordt 'gehamerd'. Het moet evenwel voor iedere fractie mogelijk zijn om een debat te voeren in de raad. Die

mogelijkheid mag niet door een meerderheid worden uitgesloten.

Artikel 27 Verslag

De verslaglegging en het behandelresultaat worden verzorgd door de griffie.

Artikel 28 Doel en vorm besluitvormende fase

Dit is de fase waarin onderwerpen aan de orde komen waarover tijdens de meningsvorming verschil van mening is blijven bestaan tussen partijen. Raadsleden dienen moties en/of amendementen in en lichten deze toe. Het toelichten van de standpunten tijdens deze fase vindt in beginsel plaats met het oog op een derde partij (de burger, de verschillende partijen e.a.). In deze fase vindt uiteindelijk de legitimatie van het besluit plaats.

Kernbegrippen die passen bij deze fase zijn: motie, amendement, subamendement, stemmen, meerderheid, minderheid, raadsbesluit.

Naast besluitvorming staat in deze fase ook de controle van het gevoerde bestuur centraal. Om de controlerende taak van de raad gestalte te geven staan de leden van de raad een aantal instrumenten ten dienste die verder in deze paragraaf aan de orde komen.

In het derde en vierde lid is bepaald dat de voorzitter van de raad de zitplaatsen van de leden aanwijst of een eerdere aanwijzing herziet. Hij doet dit niet dan nadat hij het Presidium heeft geraadpleegd. De bevoegdheid om de zitplaatsen aan te wijzen komt toe aan de voorzitter van de raad.

Artikel 29 Agenda

De Agendacommissie bepaalt hoe de agenda eruit komt te zien (zie artikel 4). Het 'versturen' van de agenda en vergaderdocumenten is ook geregeld in dit artikel. Dit is echter een voorlopige agenda. In de dagelijkse praktijk van de gemeente zal het niet altijd mogelijk zijn om een week voor de vergadering een agenda op te stellen, die ook zicht heeft op de 'waan' van de dag. In een dergelijke situatie kan de voorzitter na het verzenden van de schriftelijke oproep zo nodig een aanvullende agenda en vergaderdocumenten verspreiden. Dit kan echter niet tot op het laatste moment, maar tot uiterlijk twee dagen voor de aanvang van de vergadering.

In het tweede lid is bepaald dat het toevoegen van onderwerpen aan de agenda slechts in spoedeisende gevallen aan de orde kan zijn. Het toevoegen van een interpellatie of een initiatiefvoorstel aan de agenda is niet mogelijk. Deze raadsinstrumenten worden uitgeoefend onder specifieke voorwaarden en kunnen niet op het laatste moment aan een agenda worden toegevoegd (zie de artikelen 40 en 43).

Artikel 30 Presentielijst

De verplichting tot het hebben van een presentielijst vloeit voort uit artikel 20 Gemeentewet. In dit artikel wordt de procedure vastgelegd. De handtekeningen op de presentielijst zijn bedoeld om formeel vast te stellen, dat het vergaderquorum aanwezig is. De lijst kan niet dienen om het stemquorum vast te stellen; daarvoor geldt artikel 29 van de Gemeentewet.

De griffier geeft de ambtelijke ondersteuning die de raad nodig heeft. Daarom stelt hij samen met de voorzitter de presentielijst vast en ondertekent deze. Deze ondertekening dient te waarborgen dat de lijst volledig is en het quorum aanwezig was.

Artikel 31 Spreekregels

Indien de raad van mening is, dat na de tweede termijn verdere beraadslaging nodig is, kan hij daartoe uitdrukkelijk besluiten. Het tweede lid benadrukt dat de voorzitter elke spreektermijn afsluit

Een verzoek van een raadslid na afloop van de tweede termijn om nog een korte reactie te geven, wordt niet gehonoreerd.

Het negende lid strekt ertoe te benadrukken dat de raad ook uit eigen initiatief regels kan stellen over de spreektijd van de leden.

Artikel 32 Sluiting beraadslaging en beslissing

De voorzitter kan de beraadslaging sluiten, als hij vaststelt dat een onderwerp voldoende is toegelicht, tenzij de raad anders beslist. De voorzitter formuleert daarna de te nemen eindbeslissing.

Artikel 33 Stemverklaring

Stemverklaringen zullen kort moeten zijn en mogen niet het karakter krijgen van een derde termijn, als laatste reactie op een vorige spreker. De stemverklaringen worden gegeven vóór de stemming begint.

Artikel 34 Stemming over zaken

De stemmingen over moties, amendementen, ontwerp-besluiten en soms, maar niet altijd ook over voorstellen van orde vinden plaats via het elektronisch stelsysteem. Deze stemmingen zijn dus altijd hoofdelijke stemmingen omdat de uitslag expliciet vermeld wie voor en wie tegen heeft gestemd.

Een raadslid kan zich alleen onthouden van stemming op grond van artikel 28 Gemeentewet. In alle andere gevallen is een raadslid verplicht te stemmen. Stemmingen over zaken zijn openbaar. Door de openbaarheid is het voor de achterban (kiezers) duidelijk hoe ze vertegenwoordigd worden.

Bij staking van stemmen is het bepaalde in artikel 32 van de Gemeentewet van toepassing. Indien de vergadering voltallig is, wordt het voorstel, amendement of motie geacht te zijn verworpen. Is de vergadering niet voltallig, dan wordt het nemen van het besluit tot een volgende vergadering uitgesteld. Als ook dan de stemmen staken, wordt het voorstel, amendement of motie geacht niet te zijn aangenomen.

Artikel 35 Stemming over amendementen en moties

Voor meer informatie over een amendement of een motie wordt verwezen naar de artikelen 1, 41 en 42 van dit reglement.

De regel dat indien twee of meer amendementen zijn ingediend, eerst over het meest verstrekkende amendement wordt gestemd, is alleen van toepassing indien de amendementen betrekking hebben op hetzelfde onderdeel van het voorstel. Deze regel is vooral van belang bij amendementen en minder bij moties. De reden hiervoor is dat een amendement dat aangenomen een direct juridisch gevolg heeft voor het te nemen (ontwerp)besluit. In de Arnhemse bestuurspraktijk is het niet ongebruikelijk dat ook moties op deze wijze worden behandeld. Dit is echter van minder formeel belang omdat moties geen formele besluiten van de gemeenteraad inhouden, doch vooral uitdrukking geven aan een wens, oordeel, opdracht of verzoek van de raad.

Artikel 36 Stemming over personen

Stemmingen over personen kunnen plaatsvinden langs elektronische weg of per stembriefje. Voor het eerst introduceert het reglement van orde de mogelijkheid van het elektronisch stemmen, nadat hiervoor enige tijd geleden in de Gemeentewet al de mogelijkheid voor werd geopend. In de Arnhemse praktijk wordt op dit moment nog per stembriefje gestemd over personen. Om de overgang naar het elektronisch stemmen mogelijk te maken wordt daar in dit reglement van orde de weg voor vrijgemaakt.

Bij het stemmen per briefje gaat het reglement van orde uit van een stemming door middel van een behoorlijk ingevuld stembriefje. Een blanco stembriefje wordt niet aangemerkt als een behoorlijk ingevuld stembriefje. In geval van een schriftelijke stemming wordt dan ook geen rekening gehouden met blanco stembriefjes. Een blanco of verkeerd ingevuld stembriefje telt wel mee bij de bepaling van het stemquorum. De raad oordeelt of een stembriefje behoorlijk is ingevuld. Wat onder een (niet) behoorlijk ingevuld stembriefje moet worden verstaan, is in de wet niet geregeld.

Bij een benoeming stelt de raad een specifiek persoon aan in een bepaald ambt. Op het stembiljet wordt de naam van de te benoemen persoon (of personen in geval van meerdere vacatures) met daarachter de opties 'voor' en 'tegen' vermeld. Het gaat hier overigens niet over de benoeming tot raadslid, dit is een ander soort benoeming die in artikel 14 van dit reglement wordt toegelicht. Onder voordracht wordt verstaan het als kandidaat voorstellen van een persoon voor een bepaald ambt. Een voordracht is voor de raad bindend, op de stembiljetten dienen de namen van de voorgedragen perso(o)n(en) te worden vermeld met daarachter de opties 'voor' en 'tegen'. Bij een aanbeveling wordt voorgesteld om bepaalde personen voor een bepaald ambt voor te dragen, de raad mag van de aanbevelingen afwijken. Het betreft hier een zogenaamde vrije stemming. Op de stembiljetten kunnen de namen van de aanbevolen personen worden vermeld met daarachter de opties 'voor' en 'tegen' én een vrije ruimte waar een kandidaat van eigen keuze kan worden ingevuld.

Af en toe blijkt er in gemeenten verwarring te bestaan over het meestemmen in de raad van kandidaat-wethouders over hun eigen benoeming (artikel 28 Gemeentewet).

In de eerste plaats is er, indien raadsleden genomineerd worden voor de functie van wethouder, sprake van een vrije stemming. Er is geen sprake van een voordracht. De beoogd wethouder mag dus meestemmen over zijn eigen benoeming. Een voorstel tot benoeming gaat hem persoonlijk aan "wanneer hij behoort tot de personen tot wie de keuze door een voordracht of bij een herstemming is beperkt" (artikel 28, lid 1, onder a, lid 3, Gemeentewet). Dat is echter in casu niet aan de orde, omdat er ook op een ander persoon kan worden gestemd. De aard van de stemming is derhalve van belang.

Dit heeft tot gevolg dat raadsleden de mogelijkheid hebben op het stembriefje de naam van de kandidaat die hun voorkeur heeft in te vullen (die van de voorgestelde perso(o)n(en), of die van een ander). Er is in dit geval geen sprake van een voordracht of een anderszins beperkte keuze en aan de stemming mag derhalve ook worden deelgenomen door raadsleden die ter benoeming zijn voorgesteld: zij kunnen immers op het stembriefje een andere naam dan hun eigen naam invullen.

De stemming in de raad over een wethoudersbenoeming is dus een vrije stemming waar de beoogde wethouder gewoon over zijn eigen benoeming kan meestemmen. De wetgever heeft nooit de bedoeling gehad de politieke verhoudingen in de raad te beïnvloeden door middel van een verbod op het meestemmen van de kandidaat-wethouder. Los van de formeel-juridische context pleiten de volgende argumenten nog voor bovenstaande zienswijze:

- een democratisch gekozen vertegenwoordiger mag niet te snel het recht op stemming worden ontnomen. Stel: partij X beveelt meneer Janse en meneer Pieterse aan als wethouders. Als deze personen in de raad zitting hebben en niet mee mogen stemmen houdt dit in, dat de partij ineens twee stemmen in de raad minder heeft. Dat is onaanvaardbaar in het licht van de politieke verhoudingen;

- een aanbeveling is geen voordracht. Het spraakgebruik heeft het vaak over voordracht, maar een persoon nomineren als wethouder staat niet gelijk aan een voordracht;

Tenslotte is het denkbaar dat een kandidaat-wethouder die voor benoeming wordt aanbevolen, uit moreel-politieke overwegingen en om iedere schijn van belangenverstrengeling te vermijden op eigen initiatief afziet van het meestemmen over de benoeming. Alhoewel het uitgangspunt is dat zeer terughoudend moet worden omgegaan met het inperken van het stemrecht van gekozen volksvertegenwoordigers, laat de wet de betrokkenen de ruimte daarin een eigen afweging te maken.

Artikel 37 Herstemming over personen

Dit artikel is een nadere uitwerking van artikel 31, tweede lid van de Gemeentewet

Artikel 38 Beslissing door het lot

In dit artikel wordt een nadere uitwerking gegeven van wat in artikel 31, derde lid van de Gemeentewet is voorgeschreven.

Artikel 39 Besluitenlijst en verslag

Dit artikel regelt de verslag leggende taak van de griffier en de wijze waarop het verslag wordt vastgesteld. Het maken van een verslag is niet verplicht. In de Gemeentewet wordt alleen gesproken over de verplichting een besluitenlijst openbaar te maken (artikel 23, vijfde lid Gemeentewet).

Omdat wethouders, de burgemeester, de griffier en de secretaris ook het woord kunnen voeren in de vergadering, kunnen ook zij een voorstel tot verandering van het verslag aan de raad doen.

De griffier verleent de ambtelijke ondersteuning van de raad. Daarom is de griffier aangewezen om voorstellen tot wijzigingen van de besluitenlijst in ontvangst te nemen, het verslag op te stellen en deze, tezamen met de voorzitter, te ondertekenen. Het is aan de raad om te beslissen of een voorgestelde wijziging of aanvulling geaccepteerd wordt.

Artikel 40 Interpellatie

Dit artikel stelt nadere regels aan artikel 155, lid 2 van de Gemeentewet. Het interpellatierecht ligt in het verlengde van het mondelinge vragenrecht. Het gaat om een recht van een volksvertegenwoordiger om tijdens een vergadering over een niet-geagendeerd onderwerp inlichtingen aan het college of de burgemeester te vragen. Daarvoor is verlof van de raad voor nodig.

Een interpellatie is een zwaarder, vaak politiek meer beladen controle-instrument van de raad. Het kan, uitmonden in een motie en kan derhalve bestuurlijk/politieke consequenties hebben.

Een verzoek om een interpellatie te houden moet ten minste twee dagen voorafgaande aan de raadsvergadering worden aangevraagd. Dat betekent in de praktijk dat indien de raadsvergadering op de woensdagavond plaatsvindt, het verzoek op de voorafgaande maandag 12.00 uur ingediend moet zijn.

Artikel 40a Debatverzoek

Er zijn onderwerpen die niet tot de raad komen in de vorm van een raadsvoorstel of anderszins op de agenda van een raadsvergadering belanden, maar wel van zodanig gewicht en belang zijn dat het voeren van een volwaardig raadsdebat op zijn plaats is of gewenst kan zijn. De mogelijkheid een debatverzoek in te dienen wil voorzien in een invulling van het gemis aan een adequaat raadsinstrument.

Artikel 40b Agenderingsverzoek

Met enige regelmaat worden er door fracties agenderingsverzoeken gedaan. Het betreft in de meeste gevallen een verzoek om agendering van een raadskamerbrief.

De voor raadsvoorstellen gebruikelijke agendering in een specifieke fase (informatief of meningsvormend) is voor raadskamerbrieven etc. minder geschikt. De behoefte van de om agendering vragende fractie(s) bestaat vaak uit een combinatie van informatiebehoefte en de behoefte het beleid van het college te controleren. Informatiebehoefte en controlebehoefte zijn daarbij vaak nauw met elkaar verweven. Er zijn verschillende criteria die gehanteerd worden bij de beoordeling of een agenderingsverzoek:

- Is het verzoek gemotiveerd?, bevat het verzoek een duidelijk omschreven doel van de bespreking? ;
- Komt het onderwerp waarop het verzoek betrekking heeft op korte termijn op andere wijze aan de orde in de raadskamer (bijv. indien een raadsvoorstel in voorbereiding is);
- Is het verzoek gericht op meer dan alleen een informatiebehoefte (als er alleen een informatiebehoefte bestaat dan ligt het gebruik van een ander instrument meer voor de hand, bijvoorbeeld een verzoek om informatie, een mondelinge of schriftelijke vraag).

Hoewel deze opsomming van criteria niet uitputtend is, geeft zij wel een adequaat beeld van de wijze waarop agenderingsverzoeken beoordeeld worden.

Om te benadrukken dat de agendering van een raadskamerbrief uitdrukking geeft aan de controlerende rol van de raad en daarbij de totstandkoming van een debat tussen raad en college zo goed mogelijk dient te faciliteren, wordt de bespreking gehouden in de vorm van de zogenaamde vrije vergaderorde. Daarbij is een afwisseling van het stellen van informatieve vragen en het uitwisselen van gedachten en standpunten toegestaan, even als de mogelijkheid te interrumperen (vanzelfsprekend voor zover dit de spreker niet onnodig in zijn betoog stoort, een en ander ter beoordeling van de voorzitter).

De agendering zal worden aangeduid worden met de term 'vrije vergaderorde (vvo)'. Deze vrije vergaderorde wordt in het behandeladvies nadrukkelijk vermeld en door de voorzitters van de raadskamers gehanteerd.

Het is mogelijk om in te spreken.

Artikel 41 Moties

In het eerste artikel van dit reglement is de definitie van het begrip motie gegeven. Een motie is een voorstel tot het doen van een uitspraak. Het kan gaan om het uitspreken van een wens (van inhoudelijke, politieke, procedurele aard), het uitspreken van instemming dan wel afkeuring over bepaalde ontwikkelingen of om het doen van een verzoek of geven van een opdracht. Een motie betreft dus niet een concreet besluit dat op rechtsgevolg is gericht; een motie heeft geen juridische, maar een politieke betekenis. Daarom zijn burgemeester en wethouders formeel niet aan een motie gebonden of tot uitvoering ervan verplicht. Wel kan het naast zich neerleggen van een motie door het college leiden tot een vertrouwensbreuk tussen raad en college en hieruit kan het college dan zijn consequentie trekken. Voor wat betreft de besluitvormingsprocedure omtrent een motie wordt opgemerkt, dat over een motie een apart besluit wordt genomen. Voor de beraadslaging over een motie over een aanhangig onderwerp geldt, dat deze niet plaatsvindt in afzonderlijke termijnen, maar gelijktijdig met de beraadslaging over het onderwerp, waarop de motie betrekking heeft.

Artikel 42 Amendementen

Leden van de raad kunnen aan de raad wijzigingen op het voorstel van het college voorstellen, de zogenaamde amendementen. Wanneer een amendement is ingediend, kan dit voor een ander raadslid aanleiding zijn, op dit amendement nog weer een wijziging voor te stellen, het sub-amendement. Een (sub)amendement kan ingediend worden op een voorgesteld besluit, dat aanhangig is. De beraadslaging over het (sub)amendement vindt plaats in ten hoogste twee termijnen. Indien (in uitzonderlijke situaties) een ingediend amendement verdere beraadslaging noodzakelijk maakt, kan de raad besluiten tot een derde termijn.

Voor wat betreft de stemming over amendementen wordt verwezen naar artikel 38.

Voorstel tot splitsing van een voorgestelde beslissing kan, indien aangenomen, meebrengen, dat één onderdeel van een besluit wel en een ander niet wordt aanvaard.

Het recht van amendement is neergelegd in artikel 147b van de Gemeentewet. Dit artikel verplicht de raad nadere regels te stellen. Deze nadere regels staan in het tweede tot en met het vierde lid. Op basis van artikel 147b van de Gemeentewet is de raad verplicht een amendement te behandelen.

Artikel 43 Initiatiefvoorstellen

Het is de taak van burgemeester en wethouders aan de raad de nodige voorstellen te doen. Maar raadsleden kunnen ook zelf een voorstel voor een ontwerp-verordening of ontwerp-beslissing doen. Hiervoor is het recht van initiatief toegekend.

Een voorstel voor een ontwerp-verordening moet de raad in behandeling nemen. Voor andere initiatiefvoorstellen is geen verplichte behandeling voorgeschreven.

Dit betekent dat de raad (aanvullende) voorwaarden kan stellen aan het in behandeling nemen van een ander initiatiefvoorstel.

In het vierde en vijfde lid wordt geanticipeerd op de komende wijziging van artikel 147a van de Gemeentewet waarin de betrokkenheid van het college van burgemeester en wethouders bij initiatiefvoorstellen wordt versterkt. Daarvoor is het noodzakelijk dat de termijn waarop een initiatiefvoorstel voor het eerst wordt geagendeerd te verlengen, om het college in de gelegenheid te stellen zijn eventuele reactie op het voorstel adequaat voor te bereiden.

Artikel 44 Schriftelijke vragen door raadsleden

Het vragenrecht geeft aan de leden van de raad het recht informatie te vragen over aangelegenheden die tot de bevoegdheid van het college of de burgemeester behoren.

Artikel 45 Handhaving orde; schorsing

Het eerste lid verzekert dat raadsleden vrijelijk kunnen spreken. Wel zijn interrupties toegestaan voor zover de voorzitter bij een overvloed aan interrupties of in het belang van de voortgang van de beraadslagingen niet bepaalt dat een spreker zijn betoog zonder verdere interrupties afrondt.

Om te bevorderen dat leden van de raad zich niet belemmerd voelen om hun mening te uiten, is in artikel 22 Gemeentewet bepaald dat zij niet in rechte te vervolgd kunnen worden, aan te spreken zijn of verplicht zijn getuigenis af te leggen over wat zij in de vergadering zeggen of schriftelijk overleggen. Het tweede lid heeft naast de leden die het woord voeren, ook betrekking op de wethouders, de secretaris, de griffier of andere personen, die het woord voeren. De voorzitter kan hen tot de orde roepen. Indien zij hieraan geen gehoor geven, kan hen het woord worden onzegd.

De bevoegdheid die in het tweede lid aan de voorzitter wordt gegeven om een spreker over een aanhangig

onderwerp het woord te ontzeggen, gaat minder ver dan de mogelijkheid die artikel 26, derde lid, van de Gemeentewet biedt om aan dat lid, dat door zijn gedragingen de geregelde gang van zaken belemmert, de toegang tot de vergadering te ontzeggen. De laatstgenoemde bevoegdheid van de voorzitter blijft echter onverlet. Artikel 49 is slechts een aanvulling op de Gemeentewet.

Onder interruptie is overigens niet te verstaan het geven van tekenen van goed- of afkeuring; deze uitingen worden beschouwd als verstoringen van de orde. Voor wat betreft de handhaving van de orde op de publieke tribune wordt verwezen naar artikel 55 van dit reglement.

Artikel 46 Voorstellen van orde

De voorzitter legt aan de raad ter beslissing voor of er inderdaad sprake is van een voorstel van orde. Een voorstel van orde mag kort worden toegelicht, maar er wordt niet over beraadslaagd. Als bij een stemming over een voorstel van orde de stemmen staken, dan is het voorstel verworpen (artikel 32, lid 4 Gemeentewet is hierop niet van toepassing). Een voorstel van orde betreft bijvoorbeeld het schorsen van de vergadering voor nader overleg binnen het college. Van een voorstel van orde moet nadrukkelijk worden onderscheiden een zo te noemen procedurevoorstel. Deze hebben namelijk geen betrekking op de orde van een vergadering maar op de procedure van besluitvorming. Verantwoordelijk voor de procedure van besluitvorming en bevoegd om daarover te besluiten is de Agendacommissie en niet de raadskamers of de raad.

Artikel 47 Schorsing

Om de vergaderduur niet te zeer te verlengen is in het tweede en derde lid bepaald dat de schorsingsduur vooraf bepaald wordt en dat na afloop daarvan de vergadering direct wordt voortgezet.

Artikel 48 Deelname aan de vergadering door anderen

Deze bepaling is noodzakelijk in verband met het in artikel 22 Gemeentewet geregelde verschoningsrecht.

Artikel 49 Ingekomen stukken

Omtrent de (aan de raad gerichte) ingekomen stukken worden alleen voorstellen gedaan en besluiten genomen van procedurele aard, bijvoorbeeld ter kennisneming, steunen, afwijzen, in behandeling nemen, doorsturen naar een raadskamer, doorsturen naar het college etc. Inhoudelijke discussie over de stukken kan de voorzitter buiten de orde verklaren. Wanneer een ingekomen stuk leidt tot inhoudelijke discussie en besluitvorming, dient dit op de gebruikelijke wijze te worden voorbereid.

Artikel 50 Besloten vergadering

Een besloten vergadering van de raad is een officiële vergadering, waarbij de vergaderregels van het reglement van orde in acht genomen dienen te worden, voor zover de bepalingen niet strijdig zijn met het besloten karakter van de vergadering. In de artikelen 23 en 82 van de Gemeentewet zijn procedurevoorschriften opgenomen voor 'het sluiten van de deuren', de wijze waarop een vergadering een besloten vergadering wordt.

Dit artikel bepaalt dat de bepalingen van dit reglement van overeenkomstige toepassing zijn op een vergadering achter gesloten deuren. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan de bepalingen omtrent het tijdig verzenden van stukken, het recht van amendement, het recht van motie, het maken van het verslag.

De bepalingen van het reglement zijn echter niet van toepassing, voor zover het toepassen van die bepalingen strijdig is met het besloten karakter van de vergadering. Zo zullen er bijvoorbeeld geen beeld- en geluidsregistraties voor openbaar gebruik gemaakt kunnen worden. Ten aanzien van de stukken die

betrekking hebben op een besloten vergadering en het behandelde zal de raad moeten besluiten of geheimhouding als bedoeld in de artikelen 25, 55 en 86 van de Gemeentewet wordt opgelegd dan wel opgeheven.

Artikel 51 Besluitenlijst besloten vergadering

In dit artikel wordt uitwerking gegeven aan artikel 23, vierde lid van de Gemeentewet, waarin wordt bepaald, dat van een besloten vergadering afzonderlijk een besluitenlijst wordt opgemaakt, die niet openbaar wordt gemaakt, tenzij de raad anders beslist.

Artikel 52 Geheimhouding

Wat besproken wordt in een besloten vergadering, valt niet van rechtswege onder de geheimhoudingsplicht. Daarvoor is toepassing van de procedure volgens artikel 25 of 86 van de Gemeentewet nodig.

Artikel 53 Opheffing geheimhouding

In de aangehaalde artikelen wordt aan de raad de mogelijkheid geboden de geheimhouding van stukken op te heffen; stukken die niet persé aan de raad behoeven te zijn overgelegd. Het kan dus (zie bijvoorbeeld artikel 86, tweede lid, van de Gemeentewet) gaan om de situatie dat de burgemeester geheimhouding heeft opgelegd ten aanzien van stukken die hij/zij aan de raadskamer heeft overgelegd. De raadskamer kan dan aan de raad verzoeken de geheimhouding op te heffen (indien de burgemeester daar niet toe bereid is). In het onderhavige artikel is nu ter zake een overlegverplichting opgenomen waardoor recht wordt gedaan aan het principe van hoor en wederhoor.

Artikel 54 Verbod gebruik mobiele communicatieapparatuur

Dit artikel heeft betrekking op het mobiele telefoonverkeer. Het mobiele telefoonverkeer werkt verstorend tijdens de vergadering. Dit laat echter onverlet, dat indien zwaarwegende redenen dit noodzakelijk maken, de voorzitter aanwezig toestemming kan geven mobiele telefoons wel stand-by te laten staan.

Artikel 55 Toehoorders en pers

De hier aangegeven procedurebepalingen zijn gebaseerd op de in artikel 26, eerste en tweede lid, van de Gemeentewet gegeven bevoegdheid aan de voorzitter van de raad om toehoorders die de orde verstoren, te doen vertrekken en bij volharding in hun gedrag de toezegging te ontzeggen.

Artikel 56 Geluid- en beeldregistraties

Aangezien de vergaderingen van een de raad in principe openbaar zijn, kunnen radio- en tv-stations geluids- en beeldregistraties maken. Dit is uiteraard niet het geval als het een besloten vergadering betreft

Artikel 57 Maatregelen van orde

Dit artikel vergt geen nadere toelichting.

Artikel 58 Procedure begroting

In deze artikelen wordt de procedure voor de begroting en jaarrekening vastgelegd. De desbetreffende procedure kan jaarlijks of in zijn algemeenheid voor een langere periode worden bepaald. In de financiële verordeningen en controleverordeningen is dit nader uitgewerkt.

Artikel 59 Procedure jaarrekening

zie toelichting bij artikel 62.

Artikel 60 Verslag; verantwoording

Leden van de raad (of in voorkomende gevallen de burgemeester, een wethouder, de griffier of de gemeentesecretaris), die lid zijn van een algemeen bestuur van een gemeenschappelijke regeling, verrichten aldaar hun taak zowel als leden van dat bestuur en als vertegenwoordiger van en in naam van de gemeente. Voor de wijze, waarop zij in het bestuur van de gemeenschappelijke regeling functioneren, zijn zij verantwoording verschuldigd aan de raad, die hen heeft aangewezen.

Ook de gemeenschappelijke regeling dient over deze verantwoordingsplicht en over de informatieverstrekking aan de raad bepalingen te bevatten.

In het eerste lid van dit artikel is de verantwoordingsplicht expliciet vastgelegd.

In het tweede lid wordt de mogelijkheid tot het stellen van schriftelijke vragen aangegeven, overeenkomstig de regels, daarvoor gesteld in artikel 44 van dit reglement van orde.

Artikel 61 Uitleg reglement

Dit artikel behoeft geen toelichting

Artikel 62 Afwijking van het reglement

Het reglement van orde van de raad heeft een belangrijke functie als waarborg voor een zorgvuldige besluitvorming langs begrijpelijke spelregels. Dat betekent dat zij die onderworpen zijn aan de regels van dit reglement er van uit moeten kunnen gaan dat de regels worden toegepast en dat zij niet willekeurig op zij kunnen worden gezet door een meerderheid van de raad of raadskamer. Dit belang vergt een strenge toepassing van de regels uit dit reglement.

Anderzijds is het voor een soepel verloop van een besluitvormingsproces soms nodig om flexibel te zijn. In dit reglement treft men die flexibiliteit onder meer aan in artikel 2 (aanwijzing door de Agendacommissie van een ander aanvangsuur of eindtijdstip) en artikel 32 (het aanpassen van de spreekregels en spreektijden). In die gevallen kan de raad bij meerderheidsbesluit afwijken van het bepaalde in dit reglement.

In die gevallen waarin geen expliciete flexibiliteitsbepaling is opgenomen, is afwijking mogelijk op basis van een eenvoudige raads(kamer)meerderheid. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid.

Artikel 63 Inwerkingtreding

Dit artikel vergt geen nadere toelichting.

Notitie aanpassing vergadermodel

Datum : maandag 22 januari 2018
Aan : Presidium
Van : Jozef Kersten
Betreft : Voorstel aanpassing vergadermodel

1) Inleiding

In de huidige bestuursperiode heeft de Procureurcommissie zich diverse malen gebogen over het vergadermodel en de vraag of en zo ja op welke wijze een aanpassing van het model doorgevoerd zou moeten worden.

De besprekingen hierover hebben nog niet geleid tot een aanpassing.

In het kader van de verbeteragenda van de raad is de aanpassing van vergadermodel weer actueel geworden, met als voornemen om nog in de huidige bestuursperiode hierover een besluit te nemen, dat met ingang van de nieuwe bestuursperiode ingevoerd kan worden. Dit tijdschema roept de vraag op of de 'oude' raad daarmee niet 'over zijn graf regeert'. Daar tegenover staat dat de huidige raad, meer dan de nieuwe raad zich op ervaring met het vergadermodel kan baseren. Voorts kan men zich af vragen in hoeverre van een nieuwe raad gevergd moet worden dat hij zich in de beginperiode bezig houdt met het vergadermodel.

In dit voorstel wordt het 'programma van eisen' waaraan het vergadermodel dient te voldoen gepresenteerd. Het voorstel wordt afgerond door het samenbrengen van deze voorwaarden in een totaalbeeld van een aangepast model.

2) Het 'Programma van Eisen'

Het programma van eisen bestaat uit:

- a) Hervorming van de informatieve fase
- b) Scheiding van informatieve fase en meningsvormende fase
- c) Versterking van de meningsvormende fase
- d) Nieuwe relatie tussen meningsvorming en besluitvorming
- e) Minder tijdsdruk en meer flexibiliteit

a) Hervorming van de informatieve fase

In het huidige model wordt de informatieve fase gedomineerd door het onderdeel 'stellen van politiek-informatieve' vragen aan de indiener van

het voorstel, doorgaans het college. De beschikbare tijd voor het inspreken is beperkt door de 5 minuten regel en vindt niet zelden wat haastig plaats onder druk van de benodigde vergadertijd voor het stellen van vragen aan het college.

Door de informatieve fase te ontdoen van het onderdeel 'politiek informatieve vragen' ontstaat er ruimte voor een andere invulling waarbij:

- Het inspreken meer tot zijn recht kan komen. Bijvoorbeeld door het inspreken te organiseren in de vorm van ronde tafelgesprekken, (meer discussie, meer interactie, meer gelijkwaardigheid tussen raadsleden en sprekers) of interviews en het op locatie houden van hoorzittingen over bestemmingsplannen;
- De raad zijn informatiepositie zelfstandig kan versterken door middel van het organiseren van hoorzittingen met externe deskundigen en technische briefings en presentaties door ambtenaren;
- De raad zich bij belangrijke dossiers vooraan in het proces kan plaatsen door wethouders, partners, betrokkenen te vragen de raad te informeren over een bepaald project of programma zonder dat er al een dossier onder ligt;

Hervorming Informatieve fase	
Nu	Straks
5 minuten inspreekrecht	Anders inspreken (ronde tafelgesprek, interviews etc.)
Vragen stellen aan college	Versterken informatiepositie door hoorzitting, briefings, presentaties
	Raad op belangrijke dossiers vooraan in het proces plaatsen

b) Scheiding van informatieve fase en meningsvormende fase

In de afgelopen jaren is een praktijk gegroeid van het combineren van informatievergaring en meningsvorming.

Informatie en beeldvorming dienen echter in tijd gescheiden te worden van standpuntbepaling zodat recht gedaan kan worden aan alle inspraak/inbreng en informatie op zorgvuldige wijze door raadsleden en fracties verwerkt kan worden.

Scheiding informatieve en meningsvormende fase	
Nu	Straks
Vaak combinatie I en M	Nooit combinatie I en M

c) Versterking van de meningsvormende fase

Bij dit onderdeel van het programma vragen twee schijnbaar tegengestelde motieven om voorrang. Ten eerste is er de behoefte om niet te snel naar instrumenten als moties en amendementen te grijpen. Liever onderzoeken we zo lang mogelijk en met een open mind hoe er overeenstemming kan worden bereikt over een voorstel. Standpunten stollen snel zodra ze worden neergelegd in moties en amendementen en dat hindert een open debat.

Tegelijkertijd is er de behoefte om de meningsvorming te versterken in relatie tot de besluitvorming. En dat kan alleen als in de meningsvormende vergadering de moties en amendementen toch op tafel komen.

Deze twee motieven kunnen beiden worden bediend door de meningsvormende fase te knippen in twee: Meningsvorming I en Meningsvorming II.

Meningsvorming I is de eerste meningsvormende behandeling. Hierin wordt verkend of en zo ja, welke essentiële politieke informatie en/of politieke toezeggingen (van het college) de fracties nog missen om tot definitieve standpuntbepaling over te gaan. De fracties hebben in deze fase hun eerste standpunt bepaald en men gaat op zoek naar wat er eventueel nog nodig is om tot overeenstemming te komen. Dit kan een eenvoudige bespreking zijn, als de opvattingen niet sterk verdeeld zijn. In deze meningsvorming I wordt niet gesproken over moties en amendementen.

Meningsvorming I kan twee uitkomsten hebben: 1. Men is het eens, het voorstel kan naar besluitvorming. En 2. Men is het niet of niet volledig eens en men wil moties en/of amendementen indienen. Dan volgt Meningsvorming II.

Meningsvorming II vereist dat de inzet van het debat helder is. Dat wil zeggen dat de moties en amendementen beschikbaar moeten zijn. Deze vormen dan de inzet van de verzwaarde meningsvormende fase. Het vereist dus meer dan alleen de aankondiging van moties/amendementen; ze moeten daadwerkelijk aan het papier zijn toevertrouwd. Het resultaat van Meningsvorming II is dat een voorstel naar de besluitvorming kan en dat het debat zover is gevorderd dat de behandeling in de besluitvormende fase beperkt kan blijven tot een korte toelichting op de in te dienen amendementen en moties en temming(en).

Versterking meningsvormende fase	
Nu	Straks
Standpuntbepaling in twee termijnen	Meningsvorming I: Zoeken naar overeenstemming

Meningsvorming II: Moties en amendementen als inzet voor debat

d) Nieuwe relatie tussen meningsvorming en besluitvorming

Voorkomen dat er in de besluitvormende vergadering debatten worden herhaald die eerder in de meningsvorming zijn gevoerd; dat is het belangrijkste nieuwe element in de relatie tussen meningsvorming en besluitvorming. De verzwaring van de meningsvormende fase is daarvoor een voorwaarde. Die wordt in dit voorstel vervuld. Maar het vergt ook dat men de functie van de besluitvormende vergadering als hét moment waarop verantwoording wordt afgelegd aan de stad weet te nuanceren. Dat is ook een belangrijke voorwaarde. De behandeling van in de raadskamers voorbereide raadsvoorstellen zal dan beperkt kunnen blijven tot de formele indiening van eventuele moties/amendementen, stemverklaringen en stemmingen.

Nieuwe relatie tussen meningsvorming en besluitvorming	
Nu	Straks
Herhaling van debatten in besluitvorming	Debat in meningsvorming Stemverklaring en stemming in besluitvorming

e) Minder tijdsdruk en meer flexibiliteit

Een hervormde informatieve fase en het intensiever zoeken naar een zo groot mogelijk draagvlak in de meningsvormende fase mag niet geremd worden door tijdsdruk.

Maar als de voorbereiding eenmaal is afgerond dan mag besluitvorming op zijn beurt niet geremd worden doordat er maar één besluitvormingsmoment per cyclus bestaat.

Meer formele beslismomenten dan één per maand maken dat er meer ontspannen kan worden geagendeerd. Omdat het, als men een besluitvormende vergadering 'niet haalt', dit niet direct een uitstel van besluitvorming van vier of weken betekent. Door één moment van besluitvorming toe te voegen aan de cyclus wordt de extra doorlooptijd bij het 'missen' van een besluitvormend moment gehalveerd.

Een extra besluitvormende vergadering kan tevens dienen als uitloopvergadering voor die onderwerpen die in een vorige vergadering niet voor 23.15 uur konden worden afgerond. Het schept dus de mogelijkheid om écht afscheid te nemen van nachtelijke vergaderingen (behoudens wellicht de begrotingsraad).

Minder tijdsdruk en meer flexibiliteit

Nu	Straks
1 x besluitvorming per cyclus met onbestemde eindtijd	2 x besluitvorming per cyclus met vaste eindtijd
Eindtijd van 23.15 uur wordt niet altijd gehaald	Eindtijd van 23.15 uur wordt altijd gehaald

3) Wat betekent dit voor een concrete vergadercyclus

Het programma van eisen vertaald naar een concreet vergaderschema:

Week 1	Informatie
	Meningsvorming
Week 2	18.45 - 19.30 uur
	Rondvraag en mededelingen
	19.45 - 23.15 uur
	Meningsvorming Besluitvorming (mini-raad)
Week 3	18.45 - 23.15 uur
	Informatie Meningsvorming
Week 4	18.45 - 19.30 uur
	Rondvraag en mededelingen
	19.45 - 23.15 uur
	Besluitvorming (maxi-raad)

Attentie voor de volgende aandachtspunten:

- Het vrije inspraakrecht (de I van de IRM) en de raadsactiviteiten worden ondergebracht in de informatieve fase; de raadsactiviteiten blijven inhoudelijk op peil maar worden compacter/soberder uitgevoerd;*
- De rondvraag en mededelingen (de RM van de IRM) gaat zelfstandig verder en wordt **tweemaal** per cyclus geagendeerd;*

- iii. *De 'maxi-raad' in week 4 agendeert vooral de formele onderwerpen (beëdigingen etc.), gewone raadsvoorstellen, de grote raadsvoorstellen (MJPB, Perspectiefnota), debatverzoeken, interpellaties en moties vreemd aan de agenda;*
- iv. *De 'mini'-raad in week 2 agendeert vooral gewone raadsvoorstellen en fungeert als uitloopvergadering van de 'maxi'- raad.*
- v. *Dit schema gaat uit van handhaving van de huidige wijze van agendering, dat wil zeggen op vaste tijd voor ieder onderwerp. Daarbij zal voortdurend naar een logische ordening worden gezocht maar nog niet zodanig dat er een commissiestructuur ontstaat. Voornemen is om na enige tijd en ervaring met dit schema dit opnieuw te overwegen.*

4) Vervolg

De bedoeling is om deze wijziging nog voor de bestuurswisseling door de raad te laten opstellen in zijn laatste vergadering voor de verkiezingen. Als het Presidium instemt met dit voorstel zal het tussen nu en 5 maart aangevuld worden met de (technische) vertaling van het voorstel in het Reglement van Orde en dan op 5 maart op de agenda van de raad worden geplaatst.

Voorstel aan het Presidium:

- a. instemmen met de in deze notitie geschetste aanpassingen van het vergadermodel
- b. het voorstel voorleggen in de raadsvergadering van 5 maart, voorzien van een aangepast RvO.

Notitie Aanpassing termijnen in reglement van orde

Datum : vrijdag 16 februari 2018

Aan : de leden van het Presidium

Van : Jozef Kersten

Betreft : Aanpassing termijnen in reglement van orde

Inleiding

De in het Reglement van Orde opgenomen termijnen voor het indienen van raadsinstrumenten en het publiceren van agenda's dienen te worden heroverwogen als gevolg van de verplaatsing van de vergaderdag van maandag naar woensdag. In deze notitie worden de relevante raadsinstrumenten en termijnen behandeld en wordt een voorstel gedaan voor de aanpassing er van.

Tevens worden overige in het reglement van orde vermelde termijnen ter informatie nog eens op een rij gezet.

Voor zover ze wijzigen zullen de nieuwe termijnen worden opgenomen in het aan te passen Reglement van Orde.

Algemene uitgangspunten

Bij de bepaling van de termijnen is er naar gestreefd deze te harmoniseren, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden of redenen waarom dat niet zou kunnen.

Voorts is een algemeen uitgangspunt dat alle betrokkenen: raad, college en ambtelijke organisatie, in voldoende mate in de gelegenheid moeten zijn hun voorbereiding op zorgvuldige wijze te organiseren, bij voorkeur binnen de bestaande structuur van staf-, fractie- en collegevergaderingen. Dit brengt meer rust en kwaliteit in het proces van voorbereiding en beantwoording. Het hanteren van deze uitgangspunten brengt met zich mee dat soms een termijn wat korter, soms wat langer is geworden.

In sommige gevallen is de voorzitter van de raad een bevoegdheid gegeven om een afwijking van een termijn toe te staan indien dat op grond van urgentie en/of actualiteit gerechtvaardigd is.

Raadsinstrumenten en termijnen

Onderwerp	Huidige termijn	Voorgestelde nieuwe termijn	Toelichting
Interpellatie	Ten minste vier dagen voorafgaand aan een raadsvergadering. In de praktijk wordt donderdagmiddag 12.00 uur als uiterlijke termijn van indiening gehanteerd.	Ten minste twee dagen voorafgaand aan een raadsvergadering. In de praktijk de maandagmiddag 12.00 uur als uiterlijke termijn van indiening te hanteren.	Materieel zitten er tussen de donderdag 12.00 uur en de maandagavond 2,5 werkdagen. Dit blijft gehandhaafd.
Moties vreemd aan de agenda	Uiterlijk op de donderdagmiddag voorafgaande aan de raadsvergadering	Ten minste twee dagen voorafgaand aan een raadsvergadering.	Idem

		In de praktijk de maandagmiddag 12.00 uur als uiterlijke termijn van indiening te hanteren.	
Mondelinge vragen	Uiterlijk op de dag van de vergadering 12.00 uur.	Ten minste twee dagen voorafgaand aan de dag van de vergadering. In de praktijk de maandagmiddag 12.00 uur als uiterlijke termijn van indiening te hanteren.	De zorgvuldige beantwoording van de vragen dient ambtelijk voorbereid te worden (maandagmiddag) en bestuurlijk besproken (dinsdag in het college). In uitzonderlijke gevallen van spoed en/of actualiteit de voorzitter de (discretionaire) bevoegdheid geven een kortere termijn toe te passen.
Mededelingen College en/of burgemeester	Uiterlijk op de dag van de vergadering 12.00 uur.	Ten minste twee dagen voorafgaand aan de dag van de vergadering. In de praktijk de maandagmiddag 12.00 uur als uiterlijke termijn van indiening te hanteren.	Er is geen strikte noodzaak voor deze termijn. Het voorstel voor de termijn past in het algemene uitgangspunt van harmonisering van de termijnen. In uitzonderlijke gevallen van spoed en/of actualiteit de voorzitter de (discretionaire) bevoegdheid geven een kortere termijn toe te passen.
Moties en amendementen	In principe is er geen termijn hanteerbaar. In de praktijk wordt maandagochtend 09.00 uur toegepast wil een motie of amendement in de bundel worden opgenomen (ter voorbereiding voor eenieder) en wil deze nog technisch/juridisch getoetst kunnen worden.	In principe geen termijn hanteren. In de praktijk maandagmiddag 12.00 uur hanteren ten behoeve van technische/juridische advisering en plaatsing in Ibabs zodat raad, college en ambtelijke organisatie zorgvuldig kunnen voorbereiden.	Het voorstel voor de termijn past in het algemene uitgangspunt van harmonisering van de termijnen.

Overige termijnen

Onderwerp	Huidige Termijn	Voorstel	Toelichting
Publiceren agenda	Vijf dagen In de praktijk wordt de agenda uiterlijk op de woensdag 16.00 uur voor de maandag van de vergadering gepubliceerd	Handhaven. Uiterlijk plaatsen van de agenda op vrijdagmiddag 16.00 uur.	geen
Aanvullende agenda in spoedeisende gevallen	48 uur voor aanvang van de vergadering	Handhaven.	geen
Eerste agendering complex raadsvoorstel	Niet eerder dan 10 dagen na aanbieding	Handhaven	Termijn is bedoeld om de raad de gelegenheid te bieden zich zorgvuldig op de eerste behandeling van een complex voorstel voor te bereiden.
Agendering debatverzoek	Niet eerder dan 10 dagen na indiening	Handhaven	Geen
Agendering initiatiefvoorstel	Niet eerder dan vier weken na indiening	Handhaven	Termijn is bedoeld om college gelegenheid te bieden wensen en bedenkingen ter kennis van de raad te brengen.
Beantwoording schriftelijke vragen (art.44 vragen)	Binnen vier weken	handhaven	geen

Voorstel:

Instemmen met het hanteren van deze termijnen en dit aan de raad in de vorm van aanpassing van het Reglement van Orde ter vaststelling aanbieden.